

BOSNA I HERCEGOVINA
Ministarstvo komunikacija i prometa
Direkcija za civilno zrakoplovstvo

PRAVILNIK O UVJETIMA I NAČINU
IZDAVANJA POTVRDE
AERODROMSKOG OPERATORA

A

C

D

H

B

Datum: 10. veljače 2006.g.
Referentni broj: 02-292.3 - 1410/04
Jezik: hrvatski

Na temelju članka 61. stavak 1. i članka 16. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", broj 32/2), članka 6. stavak 1. i članka 14. stavak 3, 5. i 7. Zakona o zrakoplovstvu BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 2/04), generalni direktor Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine donosi

PRAVILNIK

O UVJETIMA I NAČINU IZDAVANJA POTVRDE AERODROMSKOG OPERATORA

PODRUČJE PRIMJENE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom regulira se postupak za dobijanje potvrde aerodromskog operatora (u daljnjem tekstu: potvrde za aerodrom) koji obuhvata uvjete za dobijanje, provedbu postupka za izdavanje / odbijanje, dopune / izmjene, prijenos i otkazivanje, obveze operatora aerodroma, sigurnosne propise, inspekcije i testiranja, privremeno oduzimanje, suspenzija i poništenje potvrde za aerodrom.

Članak 2.

Odredbe ovoga Pravilnika u cijelosti se primjenjuju na:

- a) aerodrome sa čvrstom podlogom koji se koriste za javni prijevoz putnika i roba u domaćem i međunarodnom zračnom prometu;
- b) aerodromi koji se koriste noću i obuku profesionalnog osoblja; i
- c) vojne aerodrome koji se koriste u civilne svrhe radi javnog prijevoza putnika i robe.

Odredbe ovoga Pravilnika selektivno se primjenjuju na sportske i privatne aerodrome, heliodrome i hidrodrome koji podliježu izdavanju potvrde za aerodrom.

Članak 3.

Pojmovi

Pojmovi korišteni u ovom pravilniku imaju sljedeće značenje:

Aerodrom

Unaprijed definirano područje na zemlji (uključujući objekte, instalacije i opremu) namijenjeno za korištenje u svrhe slijetanja, polijetanja i kretanja zrakoplova na površini, u bilo kojem dijelu ili u cjelini.

Potvrda za aerodrom

Potvrda za rad aerodroma izdata od strane odgovarajuće zrakoplovne vlasti.

Aerodromski objekti i oprema

Objekti i oprema koja se nalazi u ili van granica aerodroma, koji su izgrađeni ili instalirani i održavani za slijetanje, polijetanje i kretanje zrakoplova na površini.

Aerodromski priručnik

Priručnik koji predstavlja sastavni dio Zahtjeva za izdavanje potvrde za aerodrom sukladno odredbama ovog pravilnika sa svim dopunama prihvaćenim i odobrenim od strane Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine.

Aerodromski operator

U odnosu na potvrdu za aerodrom, odnosi se na imatelja potvrde.

Aerodrom sa potvrdom

Aerodrom čijem je operatoru odobrena aerodromska potvrda.

Manevarska površina

Dio aerodroma za polijetanja, slijetanja i taksiranja aviona, isključujući stajanku.

Oznake

Simbol ili skupina simbola postavljena na površini zona za kretanje, za prenošenje aeronautičkih informacija.

Maksimalan kapacitet nosivosti

U odnosu na zrakoplov, predstavlja maksimalan kapacitet putnika / sjedišta u zrakoplovu, ili maksimalan plaćeni teret u certifikatu zrakoplova pod dozvoljenim tipom.

Maksimalan kapacitet putničkih sjedišta

U odnosu na avion, predstavlja maksimalan broj sjedišta za putnike u certifikatu zrakoplova pod dozvoljenim tipom.

Prepreka

Svi fiksni (bilo privremeni ili trajni) i mobilni objekti ili njihovi dijelovi koji su locirani u zoni namijenjenoj za kretanje zrakoplova ili koji prelaze iznad definirane površine namijenjene zaštititi zrakoplova u letu.

Sustav upravljanja sigurnosti

Sustav upravljanja sigurnosti na aerodromu uključuje: organizaciju, dužnosti, procedure, proces i mjere za implementiranje sigurnosne politike aerodroma od strane aerodromskog operatora, koji kontrolira sigurnost i sigurnu uporabu aerodroma.

Operativno osoblje aerodroma

Podrazumijeva cijelokupno osoblje radno angažirano na aerodromu, bez obzira da li je uposleno kod operatora aerodroma ili ne, ukoliko obavlja svoje dužnosti sa pristupom manevarskim površinama i stajanki.

OBVEZA IZDAVANJA POTVRDE ZA AERODROM

Članak 4.

Potvrdu za aerodrom moraju imati aerodromi koji se koriste za operacije polijetanja i sletanja sljedećih tipova zrakoplova:

- a) zrakoplovi čija dozvoljena maksimalna težina u polijetanju (MTOW) prelazi 2370 kg, a koji obavljaju javni zračni prijevoz putnika i robe, zrakoplovi koji se koriste u svrhu obuke letačkog osoblja s ciljem dobijanja profesionalnih dozvola i sticanje ovlasti;
 - b) zrakoplovi čija dozvoljena maksimalna težina u polijetanju (MTOW) ne prelazi 2370 kg - koji se koriste za:
 1. redoviti javni prijevoz putnika i robe;
 2. letove u svrhu obuke letačkog osoblja s ciljem dobijanja profesionalnih dozvola i sticanja ovlasti ili za testiranje;
 3. letove u svrhu javnog prijevoza noću; i
-

4. letove u poljoprivredne svrhe.

c) Helikoptere koji se koriste sukladno točki 1. i 3. prethodnog stavka.

VRSTE POTVRDA ZA AERODROM

Članak 5.

Aerodrom sukladno proceduri izdavanja može dobiti potvrdu za aerodrom za javnu uporabu (PUBLIC USE) i običnu potvrdu za aerodrom (ORDINARY).

Aerodrom kome je izdata potvrda za javnu uporabu u Zrakoplovnim informacijama (AIP-u) Bosne i Hercegovine mora biti naznačeno vrijeme otvorenosti aerodroma i mora za vrijeme otvorenosti, biti dostupan svim osobama pod istim uvjetima.

Aerodrom kome je izdata obična potvrda, koristi se od strane vlasnika potvrde ili osobe koju on ovlasti. Vlasnik ove potvrde nije obvezan prijaviti vrijeme otvorenosti aerodroma u AIP-u Bosne i Hercegovine. Ukoliko prijavi vrijeme otvorenosti, aerodrom mora biti otvoren u to vrijeme bez obzira na potrebe prometa. Ukoliko vrijeme otvorenosti aerodroma nije navedeno, dostupnost aerodroma i objekte može biti u AIP-u Bosne i Hercegovine naznačeno po principu "Prema potrebi".

Za vrijeme provedbe procedure izdavanja potvrde za aerodrom može se izdati Privremena potvrda (TEMPORARY) sukladno članku 48. ovoga pravilnika.

UVJETI VALJANOSTI POTVRDE ZA AERODROM

Članak 6.

Međunarodni i zračni promet unutar Bosne i Hercegovine i obuka profesionalnog letačkog osoblja može biti dozvoljen samo na aerodromima kojima je izdata potvrda od strane Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine sukladno sa Zakonom o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine i odredbama ovoga Pravilnika.

Nijedna osoba ne može rukovoditi aerodromom niti dozvoliti njegovo korištenje za međunarodni ili unutarnji zračni prijevoz ukoliko ne posjeduje valjanu potvrdu za aerodrom, izdatu od strane Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine.

Članak 7.

Potvrda za aerodrom se može izdati fizičkoj ili pravnoj osobi (kompaniji, poduzeću ili drugim ustanovama), a koje ispunjavaju uvjete za izdavanje potvrde, sukladno članku 32. i 33. ovoga pravilnika.

Imatelj potvrde za aerodrom - operator aerodroma za javnu uporabu je ujedno i vlasnik potvrde. Potvrda za aerodrom se ne može prodavati ili kao vlasništvo prenositi sa jedne na drugu osobu.

Nakon okončanja procedure i izdavanja potvrde za aerodrom Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine izravno i u koordinaciji sa mjerodavnim entitetskim direkcijama je odgovorna kontrolirati da li vlasnik potvrde i dalje ispunjava uvjete za izdatu potvrdu.

Članak 8.

Vlasnik potvrde za aerodrom obvezan je poštivati i provoditi odredbe Konvencije o međunarodnoj civilnoj aviaciji, osobito Dodatak 14. dio I i prateće dokumente ICAO, bilateralne i multilateralne dogovore i sporazume čije je Bosna i Hercegovina potpisnik, a koji se odnose na zrakoplovstvo, Zakon o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine, propise i uvjete pod kojima je izdata potvrda.

Operator aerodroma obvezan je omogućiti neometan pristup ovlaštenom osoblju Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine radi inspekcije, pregleda, testiranja aerodromskih objekata, opreme, usluga, dokumenata i dr.

Članak 9.

Vlasnik potvrde za aerodrom obvezan je poduzeti sve neophodne radnje i mjere kako bi aerodrom i zračni prostor koji čini sastavni dio aerodroma bio siguran za uporabu.

Ujedno, obvezan je osigurati da aerodromski objekti, oprema i zaposleno osoblje rade sukladno sa uvjetima i pravilima potvrde za aerodrom.

Ukoliko u tijeku valjanosti potvrde za aerodrom Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine utvrdi da aerodromski operator ne ispunjava neke od uvjeta pod kojim je izdata potvrda ili da više ne može izvoditi odobrene operacije na siguran način Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine će privremeno oduzeti (suspendirati) ili poništiti izdatu potvrdu.

UVJETI ZA IZDAVANJE POTVRDE ZA AERODROM

Članak 10.

Sukladno članku 14. Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine potvrda za aerodrom može biti izdati nakon što se ispune sljedeći uvjeti:

- 1) da je podnositelj zahtjeva operator aerodroma ili je potpuno ovlašten od strane operatora da rukovodi aerodromom i nositelj je potvrde za aerodrom koja će se izdati;
- 2) da fizičke karakteristike aerodroma i njegova vizuelna sredstva, kao i okolni teren, zgrade, objekti i njihove oznake, ispunjavaju međunarodne propise (ICAO standarde i preporučenu praksu) za kategorije zrakoplova koje su predviđene koristiti aerodrom;
- 3) da su navigaciona sredstva i uređaji za slijetanje kao i drugi telekomunikacioni uređaji i sustavi napajanja električnom energijom na aerodromu adekvatni za predviđene operacije aerodroma;
- 4) da je razina usluga u zračnoj plovidbi koje su osigurane na aerodromu sukladne s ovim pravilnikom i odredbama; Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine
- 5) da su na aerodromu na zadovoljavajućoj razini osigurane meteorološke usluge;
- 6) da je program sigurnosti aerodroma sukladan s člankom 57. stavak 4. Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine;
- 7) da su sačinjeni prihvatljivi planovi za izvanredne okolnosti na aerodromu i da će se redovito ažurirati;
- 8) da su uspostavljene odgovarajuće vatrogasne i spasilačke službe sa adekvatnim brojem odgovarajućeg obučenog osoblja;
- 9) da postoji prihvatljiva unutarnja administrativna organizacija, uprava aerodroma i sustav upravljanja sigurnosti; i
- 10) da je uspostavljena odgovarajuća kontrola i suradnja sa lokalnim vlastima s cilju sprečavanja izgradnje objekata (visokih zgrada, drugih objekata ili postavljanja svjetala), što predstavlja opasnost za odvijanje zračnog prometa.

Članak 11.

Operator aerodroma koji podnese zahtjev i dokaze o ispunjenosti uvjeta za izdavanje potvrde za aerodrom, a nakon provedenog postupka o ispunjenosti uvjeta za izdavanje sukladno članku 32. i 33. ovoga pravilnika, dobit će potvrda za aerodrom.

Članak 12.

Zavisno od vrste potvrde za aerodrom, operator aerodroma, je obvezan pridržavati se standardnih i dopunskih uvjeta i ograničenja propisanih za korištenje aerodroma, koji čine sastavni dio potvrde za aerodrom.

OPERATIVNE NAREDBE I OBAVIJESTI

Članak 13.

Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine može izdavati naredbe i obavijesti uz ovaj pravilnik s ciljem sigurnih provođenja operacija na aerodromu. Ove naredbe i obavijesti su obvezujuće za vlasnika potvrde za aerodrom.

Ovim naredbama se može zabraniti, ograničiti, promijeniti ili odrediti posebni zahtjevi i uvjeti u interesu sigurnosti provođenja operacija na aerodromu.

Operativna naredba i obavijesti sadrže:

- a) nalog izdavanja;
- b) primjenjivost i vrijeme trajanja; i
- c) mjere i postupci koje treba da poduzme operator aerodroma.

Operativne naredbe i obavijesti naknadno će biti uključene u ovaj pravilnik.

TROŠKOVI U POSTUPKU IZDAVANJA POTVRDE ZA AERODROM

Članak 14.

Za provedba postupka utvrđivanja uvjeta za izdavanje, produljenje, izmjenu / dopunu, prijenos i otkazivanje potvrde za aerodrom i samo izdavanje potvrde, aerodromski operator je obvezan platiti propisanu naknadu, čiji iznos će biti određen posebnom odlukom i predstavljat će sastavni dio ovoga pravilnika.

PROVEDBA POSTUPKA ZA IZDAVANJE POTVRDE ZA AERODROM

Članak 15.

Operatoru aerodroma koji podnese dokaze o ispunjenosti uvjeta za pružanje usluga u zračnom prometu na aerodromu, Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine izdat će potvrdu za aerodrom.

Proces izdavanja potvrde obuhvata:

- a) aktivnosti prije podnošenja zahtjeva;
 - b) podnošenje i razmatranje zahtjeva;
 - c) provedba postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za izdavanje potvrde;
 - d) rješavanje po zahtjevu (izdavanje ili odbijanje); i
 - e) objavljivanje informacije kako aerodrom posjeduje važeću potvrdu, kao i drugih potrebnih informacija u AIP-u Bosne i Hercegovine.
-

a) Aktivnosti prije podnošenja zahtjeva

Članak 16.

Podnositelj zahtjeva upoznaje Direkciju za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine sa svojim namjerama i planovima za obavljanje aerodromskih operacija.

Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine informira podnositelja zahtjeva sa propisima, procedurama i obvezama koje je potrebno ispuniti kako bi se dobila potvrde za aerodrom.

Podnosilac zahtjeva treba da jasno razumije: formu i sadržaj zahtjeva, dokumentaciju koju treba dostaviti uz zahtjev, postupak utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za izdavanje potvrde za aerodrom, i potrebu pune suradnje i kooperativnosti u procesu izdavanja potvrde i nakon izdavanja potvrde za aerodrom.

Koordinaciju sa podnositeljem zahtjeva obavlja ovlaštena osoba iz Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine jednim od načina komunikacije, putem telefona, pismenim aktima, elektroničkom poštom ili neposrednim sastancima.

Članak 17.

Osobe zadužene za sigurnost i standarde na aerodromu u saradnji sa ekspertima za zračne operacije i inspektorom za aerodrome Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine, na temelju iznesenih namjera i planova iz zahtjeva trebaju obaviti procjenu:

- a) pravnog statusa podnositelja zahtjeva i zemljišta na i oko aerodroma;
- b) letačkih operacija sa aspekta sigurnosti, uključujući: prepreke i okolni teren, blizinu drugih aerodroma uključujući i vojne aerodrome, ograničeno zabranjene i zabranjene zone, kontrolirane zone za letenje i postojeće procedure za instrumentalno prilaženje na aerodrom;
- c) zaštitu okoline od buke i plinova na aerodromu; i
- d) finansijskih uvjeta i stanja kroz analizu: bilansa stanja, bilansa uspjeha i poslovni plana.

U ovu procjenu mogu biti uključene i druge informacije i podaci. Ukoliko ova procjena nije zadovoljavajuća onda prestaje potreba za daljnjom procedurom o čemu treba obavijestiti podnositelja zahtjeva.

Članak 18.

U slučaju pozitivnog rezultata procjene iz članka 17. ovog pravilnika, Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine treba obavijestiti podnositelja zahtjeva da:

- a) podnese zahtjev za dobijanje potvrde za aerodrom sa aerodromskim priručnikom i dodacima; i
- b) izvršiti detaljno upoznavanje sa propisima i pratećim dokumentima izdatim od ICAO i Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine, koji se odnose na dobijanje potvrde za aerodrom.

Obrazac zahtjeva za izdavanje potvrde za aerodrom dat je u dodatku broj 2. ovog pravilnika i čini njegov sastavni dio.

b) Podnošenje i razmatranje zahtjeva

Članak 19.

Zahtjev za izdavanje potvrde za aerodrom podnosi se Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine u roku od 90 (devedeset) dana prije otpočinjanja operacija na aerodromu.

Dodaci uz zahtjev koji se moraju dostaviti:

-
- a) dva primjerka aerodromskog priručnika pripremljenog sukladno dodatku broj 1. ovoga pravilnika i opisima očekivanih operacija na aerodromu;
 - b) podaci za rukovodeće i odgovorne osobe sukladno obrascu u dodatku zahtjeva; i
 - c) dokaz o uplati propisanih naknada za izdavanje potvrde za aerodrom.

U ovisnosti od početnih procjena i potreba u tijeku provedbe postupka izdavanje potvrde za aerodrom, Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine može zahtijevati dostavljanje i drugih dokumenata i dokaza od podnosioca zahtjeva.

Vrijeme podnošenje zahtjeva računa se od dana kada podnositelj zahtjeva dostavi kompletno sve tražene podatke i potrebne dokaze.

Članak 20.

Nakon prijema zahtjeva ovlaštena osoba Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine obvezna je utvrditi da li postoje formalni nedostaci u pogledu sljedećih uvjeta:

- 1) da je zahtjev podnesen na propisanom obrascu;
- 2) da zahtjev sadrži sve podatke neophodne da se po istom može postupiti;
- 3) da je aerodromski priručnik po formi i sadržaju izrađen sukladno sa zahtjevima ovoga pravilnika;
- 4) da su podaci za rukovodeće i odgovorne osobe popunjeni na propisanom obrascu i potpuni;
- 5) da su uplaćene propisane naknade za postupak izdavanje potvrde za aerodrom; i
- 6) da su priloženi dodatni dokumenti i dokazi sukladno sa zahtjevom i potrebama aerodroma.

Članak 21.

Podnositelj zahtjeva je obavezan u najkraćem roku otkloniti sve nedostatke i primjedbe koje se od njega zahtijevaju u kompletiranju zahtjeva.

Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine podnosiocu zahtjeva može odrediti rok u kome je dužan otkloniti nedostatke i primjedbe.

Ukoliko podnositelj zahtjeva ne otkloni nedostatke u određenom roku, Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine će donijeti rješenje kojim se zahtjev odbacuje.

Članak 22.

Nakon ispunjenja zahtjeva iz članka 20. i 21. ovoga pravilnika Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine će kompletirati cijeli predmet i dostaviti ga mjerodavnoj entitetskoj direkciji na daljnju provedbu postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za izdavanje potvrde za aerodrom, sukladno Zakonu o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine i odluke Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine o čemu treba biti obaviješten i podnositelj zahtjeva.

c) Provedba postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za izdavanje potvrde za aerodrom

Članak 23.

Sukladno Odluci Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine o delegiranju funkcija entitetskim direkcijama, iste su obvezne provesti postupak utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za izdavanje potvrde za aerodrom.

Postupak provodi povjerenstvo koje se sastoji od predsjednika i članova povjerenstva.

Sastav povjerenstva čine stručnjaci za sljedeće oblasti:

-
- a) inspektora za aerodrome;
 - b) inspektora za zračnu politiku - operacije;
 - c) inspektora za elektroenergetska i vizuelna navigacijska sredstva;
 - d) inspektora za protupožarnu zaštitu i spašavanje;
 - e) inspektora za prihvata i otpremu putnika i robe- aerodromske usluge;
 - f) inspektora za sigurnost aerodroma;
 - g) inspektora za organizaciju i rad aerodroma;
 - h) inspektora za objekte visoke i niske gradnje.

Predsjednika i članove povjerenstva imenuje mjerodavna entitetska direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine prema konkretnim potrebama i zahtjevima. Angažirane osobe moraju biti ovlaštene od strane Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine.

U radu povjerenstva mogu se po potrebi angažirati i drugi pojedinci ili organizacije.

Članak 24.

Postupak utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za izdavanje potvrde za aerodrom obuhvata:

1. preliminarnu procjenu zahtjeva i ocjenu dokumentacije; i
2. provedbu operativne inspekcije aerodroma.

1. Preliminarna procjena zahtjeva i ocjena dokumentacije

Članak 25.

Preliminarna procjena treba da otkrije eventualne nedostatke, propuste ili kritične situacije koje mogu neposredno utjecati na pravilno i sigurno izvršenje predloženih operacija i provedbu operativne inspekcije. Kvalitetna i potpuna preliminarna procjena znatno utječe na efikasnost i kvalitet operativne inspekcije.

Ona daje mogućnost podnositelju zahtjeva da u određenom vremenskom periodu ispravi eventualne nedostatke ili pripremi alternativne prijedloge prije operativne inspekcije.

Povjerenstvo sačinjava Izvješće o preliminarnoj procjeni u pismenom obliku.

Članak 26.

Preliminarna procjena provodi se pojedinačno po pojedinim područjima na ekspertskoj razini i timski sa cijelom komisijom.

Ona uključuje:

- a) procjenu letaćkih operacija, statusa podnositelja zahtjeva i zemljišta na i oko aerodroma i ekoloških uvjeta odnosno zaštite okoline, ukoliko nisu ranije provedeni;
 - b) procjenu mogućih odstupanja od standarda ili preporučene prakse;
 - c) potrebu provedbe aeronautičkih studija odnosno predlaganje ili donošenje izuzeća i olakšica; i
 - d) procjena aerodromskog priručnika, koji je središnjii dio posla, a uključuje:
-

-
- formu i sadržaj aerodromskog priručnika u odnosu na zahtjev iz dodatka 1. ovog pravilnika i članka 53., 54. i 55 pravilnika.
 - provjeru točnosti svih podataka o objektima, opremi, uslugama i usklađenost sa standardima, ponosob podataka koji se prenose u AIP Bosne i Hercegovine,
 - pravilnost i adekvatnost operativnih procedura aerodroma u redovitim i izvanrednim situacijama i usklađenost sa standardima i praksom,
 - struktura uprave i organizacija aerodroma, iskustvo dužnosti i odgovornosti rukovodećeg osoblja, i
 - sustav upravljanja sigurnošću aerodroma.

U preliminarnu procjenu mogu se uključiti, razmatranje i ocjenjivanje i drugih pitanja koja utiču na sigurnost izvođenja operacije na aerodromima, o čemu odlučuje povjerenstvo ili pojedini član povjerenstva. Podnosilac zahtjeva dužan je dostaviti sve tražene podatke i dokaze povjerenstvu.

Članak 27.

Rezultati preliminarne procjene priopćavaju se podnosiocu zahtjeva. Ukoliko su rezultati pozitivni prelazi se na operativnu inspekciju. Ukoliko postoje ozbiljne primjedbe, podnosiocu zahtjeva se konkretno ukazuje na sva odstupanja ili nepravilnosti i daje rok za otklanjanje istih.

Podnositelj zahtjeva je obavezan otkloniti sve primjedbe na način i u roku kako se to od njega zahtijeva.

Ukoliko podnositelj zahtjeva ne otkloni nedostatke na način i u roku kako se to od njega zahtijeva, povjerenstvo će predložiti Direkciji za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine da donese zaključak kojim se zahtjev odbacuje.

2. Operativna inspekcija

Članak 28.

Ukoliko rezultati preliminarne analize pokažu da će aerodromski operator biti u mogućnosti da sigurno udovolji traženoj razini operacija, pristupa se operativnoj inspekciji.

Ovom inspekcijom provodi se pregled aerodroma radi procjene i verifikacije stvarnih podataka o aerodromskim objektima, uslugama i opremi kako bi se utvrdilo da odgovaraju međunarodnim standardima i preporučenoj praksi.

Članak 29.

Operativna inspekcija obuhvata:

- a) verifikaciju podataka na licu mjesta; i
 - b) provjeru objekata i opreme koja uključuje:
 - 1) dimenzije i stanje površinskog sloja kod:
 - uzletno-sletne staze (USS),
 - ramena USS,
 - trake paralelne sa USS,
 - kraj USS i zone sigurnosti,
 - zaustavne i čiste zone,
 - rulnice,
-

-
- ramena rulnica,
 - trake paralelne sa rulnicama,
 - platformu - e,
 - uzletno sletne staze -a, ramena uzletno sletne staze itd.
- 2) pristupstvo prepreka na površinama zabranjenim za prepreke na aerodromu i u okolini;
 - 3) provjeru aeronautičkih svjetala i zabilješki njihovih provjera uključujući:
 - svjetla USS i rulnica,
 - prilazna svjetla,
 - PAPI / APAPI ili T - VASIS / AT - VASIS,
 - svjetla platforme,
 - osvjetljavanje prepreka,
 - svjetla aktivirana od strane pilota, ukoliko postoje,
 - sustav vizuelnog navođenja na stajanci;
 - 4) pomoćno napajanje;
 - 5) indikatore pravca vjetra;
 - 6) označavanje indikatora pravca vjetra;
 - 7) obilježavanje i signalizacija aerodroma;
 - 8) znakove u zoni kretanja;
 - 9) pozicije za zrakoplove;
 - 10) pozicije za uzemljenja;
 - 11) protupožarnu i spasilačku opremu i instalacije;
 - 12) opremu za održavanje aerodroma, posebno opremu za održavanje objekata u sterilnoj zoni uključujući i opremu za mjerenje koeficijenta trenja na površini piste;
 - 13) čistače piste i opremu za zimsko održavanje;
 - 14) opremu za ukljanjanje oštećenih zrakoplova;
 - 15) procedure i opremu službe za suzbijanje divljači;
 - 16) dvosmjernu radiostanice instalirane u svakom vozilu koje koristi operator u zonama kretanja;
 - 17) medicinska služba;
 - 18) prisustvo svjetala koje mogu ugroziti sigurnost aviona; i
 - 19) objekte za snabdijevanje gorivom.

U operativnu inspekciju mogu biti uključeni i drugi objekti, usluge i oprema i sva bitna pitanja koja utiču na sigurnost aerodromskih operacija, o čemu odlučuje povjerenstvo.

Podnositelj zahtjeva je obvezan omogućiti nesmetan pristup i dostaviti sve podatke i informacije koje se od njega traže.

Članak 30.

Na kraju operativne inspekcije povjerenstvo je obvezno sačiniti izvješće u kome se iznose rezultati i stupanj ispunjenosti postavljenih uvjeta i standardi za obavljanje aerodromskih operacija.

Ukoliko su rezultati pozitivni povjerenstvo će predložiti izdavanje potvrde za aerodrom, odnosno ukoliko nisu u dogovoru sa podnosiocem zahtjeva će predložiti način i rokove otklanjanja nedostatka.

Članak 31.

Povjerenstvo je obvezno Direkciji za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine dostaviti izvješće o provedenom postupku utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za izdavanje potvrde za aerodrom sa dokazima, odnosno cjelokupnu dokumentaciju postupka utvrđivanja u roku od 90 (devedeset) dana i o tome izvijestiti mjerodavnu entitetsku direkciju.

Ukoliko se postupak ne može okončati do ovoga roka, povjerenstvo je obvezno Direkciji za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine dostaviti izvješće o razlozima koji su doveli do neispunjenja roka iz prethodnog stavka i predložiti novi rok.

U opravdanim slučajevima Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine može dozvoliti produljenje roka.

d) Izdavanje ili odbijanje izdavanja potvrde za aerodrom

Članak 32.

Prije odobrenja potvrde za aerodrom, Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine mora konstatirati da:

- a) podnositelj zahtjeva i aerodromsko osoblje imaju odgovarajuće iskustvo za rad i održavanje aerodroma za traženu razinu operacija;
- b) aerodrom nudi sigurno okruženje za provedbu zračnih operacija;
- c) aerodromski priručnik sadrži sve relevantne informacije, vjerodostojno opisuje objekte, opremu i usluge na aerodromu;
- d) aerodromski objekti, opreme i usluge zadovoljavaju standarde i propise ICAO dodatka 14 i pratećih dokumenata kao i propise i zahtjeve Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine;
- e) operativne procedure na aerodromima sadrže mjere za sigurnost zrakoplova, objekta, opreme i osoblja; i
- f) aerodrom ima adekvatnu organizaciju i sustav upravljanja sigurnošću.

Članak 33.

Potvrda za aerodrom bit će izdata nakon što Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine utvrdi sa su:

1. ispunjeni svi uvjeti navedeni u zahtjevu za izdavanje potvrde za aerodrom;
 2. rezultati izvještaja povjerenstva obavljenih pregleda, inspekcije i testiranja zadovoljavajući;
 3. ispunjeni zahtjevi članka 14. Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine;
 4. odobreni potrebni dokumenti (aerodromski priručnik, program sigurnosti i slično);
-

5. potpuno ispunjeni svi zahtjevi iz članka 32. ovoga pravilnika.

Članak 34.

Kada Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine utvrdi da su ispunjeni uvjeti iz članka 32. i 33. ovoga pravilnika, za izdavanje potvrde za aerodrom, izdat će Rješenje o ispunjenosti uvjeta za izdavanje potvrde.

Na temelju rješenja iz prethodnog stavka Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine izdaje potvrdu za aerodrom na obrascu u dodatku broj: 4.,5., ili 6., koji je sastavni dio ovoga pravilnika, zavisno od vrste potvrde za aerodrom.

Uz potvrdu za aerodrom se izdaje i specifikacija standardnih i dopunskih uvjeta i ograničenja kojih se aerodromski operator mora pridržavati prilikom korištenja aerodroma.

Standardni i dopunski uvjeti i ograničenja dati su u dodatku 4a, 5a, 6a ovoga pravilnika u obrascima za:

"JAVNU UPOTREBU AERODROMA",

"OBIČNU POTVRDU ZA UPOTREBU AERODROMA" i

"PRIVREMENU POTVRDU ZA UPOTREBU AERODROMA",

koji čine sastavni dio ovoga pravilnika.

Potvrda za aerodrom se izdaje na jeziku jednog od tri konstitutivna naroda Bosne i Hercegovine i na engleskom jeziku.

Obavijest sa preslikom izdate potvrde za aerodrom i specifikacija uvjeta za korištenje Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine dostavlja mjerodavnoj entitetskoj direkciji.

Članak 35.

Ukoliko se tijekom postupka donošenja odluke o izdavanju potvrde za aerodrom od strane Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine ustanove određeni propusti ili manjkavosti u ispunjenju uvjeta, može se tražiti od podnositelja zahtjeva da iste na propisan način i u roku otkloni, nakon čega će ponovo predmet biti uzet u razmatranje.

Ukoliko podnositelj zahtjeva odbije ili ne otkloni nedostatke Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine će donijeti zaključak kojim se zahtjev za izdavanje potvrde za aerodrom odbacuje.

Član 36.

Ukoliko Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine tijekom postupka donošenja odluke o izdavanju potvrde za aerodrom, ustanovi da podnositelj zahtjeva ne zadovoljava propisane uvjete za aerodromskog operatora, donijet će rješenje kojim se zahtjev za izdavanje potvrde za aerodrom odbija.

Odbijanje izdavanja potvrde za aerodrom podnositelju zahtjeva se dostavlja pismenim putem sa razlozima odbijanja koji mogu biti iz razloga što je:

- a) inspekcijom utvrđeno da aerodromski objekti, oprema i usluge ne zadovoljavaju u određenim mjerama sigurnost zračnih operacija;
 - b) procjenom operativnih procedura aerodroma je utvrđeno da ne zadovoljavaju sigurnost zračnih operacija u određenoj mjeri;
 - c) procjenom aerodromskog priručnika je utvrđeno da ne sadrži sve pojedinosti i da nije urađen prema zahtjevu;
-

d) procjenom gore navedenih ili nekih drugih činjenica (koje budu navedene) utvrđeno da podnosilac zahtjeva neće biti u mogućnosti da na odgovarajući način operira i održava aerodrom kao što je to uvjetovano propisima;

e) ukoliko se ustanovi da podnosilac zahtjeva nije u mogućnosti izvoditi traženu razinu aerodromskih operacija mogu mu se predložiti alternative.

Podnositelj zahtjeva na zaključke i rješenja Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine može podnijeti žalbu, Ministarstvu komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine u roku od 8 (osam) dana od dana prijema rješenja ili zaključka. Žalba se podnosi putem Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine.

e) Objavljivanje informacije kako aerodrom posjeduje važeću potvrdu, kao i drugih potrebnih informacija u AIP-u Bosne i Hercegovine

Članak 37.

Nakon okončanja procesa izdavanja potvrde, Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine je obvezna dostaviti sve potrebne podatke o aerodromu Službi zrakoplovnih informacija Bosne i Hercegovine (AIS-u), radi objavljivanja u AIP-u Bosne i Hercegovine.

SADRŽAJ POTVRDE ZA AERODROM

Članak 38.

Potvrda za aerodrome sadrži sljedeće podatke:

1. ime ovlaštenog tijela koji je izdao potvrdu,
2. vrsta potvrde za aerodrom,
3. sjedište i adresa vlasnika potvrde,
4. zakonski temelj za izdavanje potvrde, i
5. vrijeme trajanja potvrde.

Kao dodatak potvrdi izdaje se specifikacija uvjeta za korištenje aerodroma, koji čine sastavni dio potvrde. U specifikaciji se navode: standardni uvjeti, dopunski uvjeti, ograničenja i izuzeća - olakšice ukoliko ih je operator dobio.

Sa promjenom uvjeta za izdavanje potvrde i promjena na aerodromu mogu se mijenjati i dopunjavati uvjeti i ograničenja korištenja aerodroma.

TRAJANJE POTVRDE ZA AERODROM

Članak 39.

Potvrda za aerodrom može se izdati u trajanju od:

- a) 24 mjeseca kod prvog izdavanja;
- b) neograničeno nakon drugog izdavanja;
- c) vremenu koji je zahtijevao vlasnik aerodroma; i
- d) vremenu koji Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine odredi u ovisnosti od stanja i mogućnosti ispunjenja uvjeta na aerodromu.

U svim navedenim slučajevima operator aerodroma mora kontinuirano zadovoljavati uvjete pod kojima je potvrda za aerodrom izdata.

Ukoliko operator aerodroma prestane udovoljavati nekim od uvjeta pod kojima je potvrda izdata, Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine može ograničiti, suspendirati na određeno vrijeme do oklanjanja razloga za suspenziju.

IZMJENA / DOPUNA IZDATE POTVRDE ZA AERODROM

Članak 40.

Vlasnik potvrde za aerodrom obvezan je izvijestiti Direkciju za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine o svakoj nastaloj promjeni bilo kojega uvjeta na temelju kojih je izdata potvrda za aerodrom, a posebno u slučajevima kada nastupe:

- a) promjene vlasničke strukture ili uprave aerodroma;
- b) promjene načina korištenja ili određenih operacija aerodroma;
- c) promjene operatora ili pružatelja usluge;
- d) promjene granica aerodroma; i
- e) vlasnik potvrde traži dopunu / izmjenu koju bi želio da napravi u aerodromskom priručniku ili u potvrdi za aerodrom.

Članak 41.

Zahtjev za izmjenu / dopunu potvrde za aerodrom mora biti dostavljen u Direkciju za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine najmanje 30 (trideset) dana prije namjeravane izmjene / dopune.

Uvjeti i način koji su propisani za izdavanje potvrde za aerodrom vrijede i za izmjenu / dopunu, s tim što se uvažavaju specifičnosti koje se odnose na izmjenu / dopunu i karaktera promjene.

Svake odobrene promjene moraju se unijeti u potvrdu za aerodrom i aerodromski priručnik.

PRODULJENJE POTVRDE ZA AERODROM

Članak 42.

Vlasnik potvrde je obvezan najmanje 60 (šezdeset) dana prije isteka valjanosti odobrene potvrde Direkciji za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine podnijeti zahtjev za produljenje valjanosti iste.

Uvjeti i način koji je propisan za izdavanje potvrde za aerodrom vrijede i za produljenje.

PRIJENOS POTVRDE ZA AERODROM

Članak 43.

Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine može odobriti prijenos potvrde za aerodrom na novoga operatora aerodroma u slučajevima kada:

- a) postojeći vlasnik potvrde pismenim putem u roku od najmanje 90 (devedeset) dana prije prestanka rada aerodroma, obavijesti Direkciju za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine da će prestati sa ovim operacijama sukladno sa nadnevkom određenim u obavijesti;
 - b) postojeći vlasnik potvrde u pismenom obliku obavijesti Direkciju za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine koji je novi operator aerodroma;
 - c) novi operator aerodroma pismenim putem u roku od najmanje 90 (devedeset) dana prije nego što postojeći vlasnik prestane sa radom na aerodromu, zatraži od Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine da se na njega prenese postojeća potvrda za aerodrom; i
 - d) novi operator aerodroma ispuní propisane uvjete iz članka 32. i 33. ovoga pravilnika.
-

Članak 44.

Ukoliko se operacije na aerodromu provode u tijeku prijenosa potvrde za aerodrom, postojeći vlasnik potvrde snosi svu odgovornost za operacije na tom aerodromu sve do izdavanja potvrde novom operatoru.

U svakom slučaju, nova potvrda za aerodrom mora biti odobrena, a stara povučena od strane Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine prije otpočinjanja operacija pod novom potvrdom za aerodrom.

Članak 45.

Kod prijenosa potvrde za aerodrom mogu se primijeniti odredbe članka 48. i 49. ovoga pravilnika kojima se reguliraju uvjeti izdavanja privremene potvrde.

OTKAZIVANJE - VRAĆANJE POTVRDE ZA AERODROM

Članak 46.

Vlasnik potvrde za aerodrom može se dobrovoljno odreći potvrde, ali mora pismenim putem u roku od najmanje 90 (devedeset) dana prije prestanka operacija na aerodromu obavijesti Direkciju za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine o otkazivanju - vraćanju potvrde za aerodrom.

Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine će otkazati potvrdu nakon što:

- a) utvrdi da je operator koji traži otkazivanje vlasnik potvrde;
- b) utvrdi da je obavijest primjene sukladna prethodnom stavku; i
- c) provjeri da obavijest dostavljena od operatora uključuje:
 - 1) informaciju kako će se u slučaju da aerodrom ostane otvoren, biti objavljena odgovarajuća obavijest - NOTAM o promjeni statusa, i
 - 2) poduzete odgovarajuće neophodne mjere sigurnosti od strane operatora za slučaj zatvaranja aerodroma, kao što je udaljavanje svih oznaka, markera itd.

Ukoliko će aerodrom ostati otvoren za korištenje kao aerodrom bez potvrde za aerodrom, Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine preko mjerodavne entitetske direkcije treba osigurati da svi sigurnosni uvjeti za operativnost takvog aerodroma trebaju biti ispunjeni sukladno sa promijenjenim statusom.

Članak 47.

Nakon što utvrdi sve činjenice Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine će sukladno sa zahtjevom operatora izdati rješenje o novom statusu aerodroma, odnosno da li se aerodrom zatvara ili postaje aerodrom bez potvrde za aerodrom.

S obzirom na novi status aerodroma bez potvrde za aerodrom ili zatvorenog aerodroma potrebno je obavijestiti Službu zrakoplovnih informacija (AIS) kako bi se unijela promjena statusa aerodroma u AIP-u Bosne i Hercegovine.

PRIVREMENA POTVRDA ZA AERODROM

Članak 48.

Za vrijeme provođenja postupka za izdavanje ili prienos potvrde za aerodrom Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine može izdati privremenu potvrdu za aerodrom i time odobriti provedbu operacija na aerodromu u slučaju kada je:

-
- a) podnesen zahtjev za izdavanje ili prijenos potvrde za aerodrom sa potrebnim dokazima, posebno aerodromskim priručnikom,
- b) pokrenut postupak za utvrđivanje ispunjenosti uvjeta za izdavanje odnosno prijenos potvrde za aerodrom i isti će biti izdat po završetku postupka,
- c) izdavanje potvrde je od javnog značaja, i
- d) utvrđeno da izdavanje privremene potvrde za aerodrom ne utiče na sigurnost zračnog prometa, što se utvrđuje pregledom dokumentacije i aerodroma od strane mjerodavne entitetske direkcije ili aeronautičkim studijama podnositelja zahtjeva kojim se dokazuje da uvjet koji nije ispunjen ne utječe na sigurnost zračnog prometa.

Članak 49.

Privremena potvrda za aerodrom izdaje se na obrascu dodatka broj 6. ovoga pravilnika sa specifikacijom o standardnim uvjetima korištenja aerodroma, koji čine sastavni dio potvrde.

Vrijeme trajanja privremene potvrde za aerodrom je 2 (dvije) godine. Privremena potvrda za aerodrom prestaje vrijediti sa:

- nadnevkom izdavanja potvrde za aerodrom;
- nadnevkom navedenim u privremenoj potvrdi za aerodrom,

a koji god nastupi prije.

Odredbe ovoga pravilnika u pogledu uvjeta korištenja aerodroma se primjenjuju na privremenu potvrdu za aerodrom, isto kao i na izdatu potvrdu za aerodrom.

IZUZEĆE - OLAKŠICE

Članak 50.

Na zahtjev operatora aerodroma, Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine može, nakon cjelovito provedenog postupka odobriti odgovarajuće izuzeće u pismenom obliku.

Izuzeće se odnosi na to da operator aerodroma može odstupiti od određenih standardnih propisanih uvjeta i procedura, koji se mogu postići na drugi način, a pri tome se ne narušava sigurnost operacija.

Odstupanje operatora je uvjetovano time da operator radi sukladno sa uvjetima i procedurama određenih u potvrdi, budući da je to od bitnog interesa za sigurnost operacija na aerodromu.

Prije odobravanja bilo kakvih odstupanja od standarda potrebno je provesti aeronautičku studiju.

Članak 51.

Aeronautička studija je studija problema kojim se identificira i obavlja odabir mogućih rješenja koja su prihvatljiva, a neće narušiti sigurnost.

Aeronautičku studiju može provesti Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine ili operator aerodroma.

Aeronautičke studije rade se s ciljem procjene utjecaja odstupanja od aerodromskih standarda i prakse specificiranih u Dodatku 14. dio I Konvencije o civilnom zrakoplovstvu, a propisanih zakonom i pravilnikom.

Usporedbom postojećih alternativnih sredstava treba procijeniti efikasnost svakog sredstva i predložiti mjere za kompenziranja, odstupanja, odnosno postići uvjet da jednaka razina sigurnosti može biti dostignuta i drugim sredstvima.

Aeronautičke studije ne mogu se poduzimati u slučajevima odstupanja, ukoliko to nije preporučeno u Dodatku 14. Dio I. Konvencije o civilnom zrakoplovstvu.

Članak 52.

Odstupanja koja su odobrena od strane Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine operator je obavezan provoditi.

Sva odobrena odstupanja u originalnom obliku moraju se nalaziti u aerodromskom priručniku i biti objavljena u AIP-u Bosne i Hercegovine.

AERODROMSKI PRIRUČNIK

Članak 53.

Operator aerodroma mora izraditi Aerodromski priručnik u kome mora propisati način obavljanja svih poslova koje obavlja operator aerodroma ili pravna osoba s kojom je sklopio ugovor o obavljanju pojedinih poslova na aerodromu.

Uz zahtjev za dobijanje potvrde za aerodrom operator aerodroma obavezan je dostaviti i Aerodromski priručnik.

Operator aerodroma sa valjanom potvrdom mora imati Aerodromski priručnik za taj aerodrom.

Aerodromski priručnik je sastavni dio potvrde za aerodrom. Njegovo kompletiranje i dostavljanje je glavni uvjet za podnošenje zahtjeva za izdavanje potvrde za aerodrom.

Svrha i obim aerodromskog priručnika

Članak 54.

Aerodromski priručnik je od bitnog značaja u procesu izdavanja potvrde za aerodrom.

Aerodromski priručnik treba da sadrži sve značajne informacije o području aerodroma, objektima, uslugama, opremi, operativnim procedurama, organizaciji i upravi, uključujući i sustav upravljanja sigurnosti.

Informacije prezentirane u priručniku moraju pokazati da će aerodrom djelovati sukladno sa standardima i praksom u procesu izdavanje potvrde za aerodrom i da nema nedostataka koje bi negativno utjecale na sigurnost zračnih operacija.

Informacije koje sadrži priručnik osiguravaju da Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine odredi uredenost aerodroma za predložene operacije i da ocijeni sposobnost operatora aerodroma za dobijanje potvrde.

To je temeljni dokument za obavljanje inspekcije aerodroma u procesu odobravanja potvrde i korištenja aerodroma.

Struktura i sadržaj aerodromskog priručnika

Članak 55.

Struktura i sadržaj Aerodromskog priručnika aerodroma za javnu uporabu dati su u Dodatku broj: 1. ovoga pravilnika i čini njegov sastavni dio.

Struktura i sadržaj Aerodromskog priručnika ostalih aerodroma treba biti prilagođene zahtjevima i potrebi planiranih operacija na aerodromima.

U aerodromski priručnik moraju biti uključeni podaci, u opsegu u kojem se mogu primijeniti na aerodromu navedene sljedećim redoslijedom:

-
- Dio 1. - treba da sadrži temeljne informacije o vođenju i kontroli aerodromskog priručnika;
- Dio 2. - treba da sadrži pojedinosti o položaju aerodroma;
- Dio 3. - treba da sadrži pojedinosti aerodroma koje moraju biti unijete u AIP Bosne i Hercegovine;
- Dio 4. - treba da sadrži pojedinosti aerodromskih operativnih procedura i mjera sigurnosti; i
- Dio 5. - treba da sadrži pojedinosti o organizaciji i sustavu upravljanja sigurnosti aerodroma.

Članak 56.

Ukoliko je Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine aerodromskog operatora oslobodila od bilo kojeg zahtjeva (odnosno odobrila izuzeće ili olakšicu) u aerodromskom priručniku mora biti upisan identifikacijski broj tog izuzeća odobren od strane Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine, nadnevak kada je olakšica stupila na snagu i bilo koji uvjet ili procedura pod kojim je olakšica odobrena.

Ukoliko neka zahtijevana specifičnost nije uključena u priručnik jer nije primjenjiva na aerodromu, onda operator mora navesti u priručniku razloge neprimjenjivosti te specifičnosti.

Čuvanje i dostupnost aerodromskog priručnika

Članak 57.

Operator aerodroma mora dostaviti uz zahtjev za izdavanje potvrde za aerodrom u Direkciju za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine kompletan original aerodromskog priručnika i jedan preslik.

Operator aerodroma mora osigurati da se primjerak kompletnog originalnog aerodromskog priručnika i potvrde za aerodrom nalaze:

- u pismohrani uprave operatora aerodroma;
- u Direkciji za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine; i
- jedan preslik kod odgovorne osobe operatora koja treba biti dostupna za inspekciju od strane Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine i mjerodavne entitete direkcije.

Ujedno, operator je obvezan napraviti dostupan preslik priručnika ili dijela priručnika koji se odnosi na dužnosti svakom članu operativnog osoblja aerodroma i na taj način osigurati da je svaki član:

- upoznat sa sadržajem priručnika koje se odnosi na njihove dužnosti; i
- obavlja svoje dužnosti sukladno sa propisanim procedurama.

Dijelovi aerodromskog priručnika koji se odnose na operatora - korisnika aerodroma moraju biti dostavljeni svima na koje se odnose i dužni su ih se pridržavati.

Dopune i izmjene aerodromskog priručnika

Članak 58.

Podnositelj zahtjeva za izdavanje potvrde za aerodrom odgovoran je za točnost podataka u priručniku.

Aerodromski operator mora dopunjavati i ažurirati aerodromski priručnik kad god je to potrebno, a sve s ciljem točnosti informacija u priručniku i sigurnosti provedbe operacija, odnosno mora osigurati da priručnik uvijek sadrži točne informacije.

Aerodromski operator mora pravovremeno, obavijestiti Direkciju za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine o bilo kakvim promjenama koje bi želio napraviti u priručniku. Bez znanja i suglasnosti

Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine ne mogu se vršiti bilo kakve promjene u odobrenom aerodromskom priručniku.

Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine će prihvatiti i odobriti bilo koju dopunu / promjenu ukoliko ispunjava uvjete ovoga pravilnika, odnosno uvjete za izdavanje potvrde za aerodrom.

Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine može izdati pismene upute operatoru, tražeći od njega da prepravi i dopuni priručnik sukladno sa predloženim uputama.

OBVEZE OPERATORA AERODROMA

Članak 59.

Imatelj potvrde za aerodrom obavezan je pridržavati se svih uvjeta pod kojima je odobrena i izdata potvrda. Temeljne obveze operatora aerodroma date su u ovome dijelu pravilnika, kojih se operator mora pridržavati.

a) Pridržavanje propisanih i odobrenih standarda i prakse

Članak 60.

Aerodromski operator je obavezan pridržavati se međunarodnih standarda i preporučene prakse prema Dodatku 14 Konvencije o civilnom zrakoplovstvu i drugih pratećih dokumenta Međunarodne organizacije za civilno zrakoplovstvo (ICAO), Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine i odredbama ovoga pravilnika odnosno obavezan je osigurati da aerodrom radi sukladno sa uvjetima i pravilima izdate potvrde za aerodrom.

b) Angažiranje kvalificiranog i osposobljenog operativnog osoblja i osoblje za održavanje

Članak 61.

Operator je obavezan uposliti adekvatan broj kvalificiranog i stručno obučenog osoblja koje osigurava sigurne i kvalitetne zemaljske usluge i zrakoplovnu sigurnost operacija. Prigodom upošljavanja osoblja obavezan je uposliti osposobljeno osoblje koje posjeduje dozvole za dužnosti koje obavlja.

Operator je obavezan napraviti program osposobljavanja uposlenog osoblja, koji će provoditi i adekvatno vrednovati.

c) Aerodromske operacije i održavanje aerodroma provoditi prema aerodromskom priručniku

Članak 62.

Operator je obavezan obavljati aerodromske operacije i održavanje aerodroma sukladno sa procedurama određenim aerodromskim priručnikom.

Operator aerodroma i Služba kontrole letenja na aerodromu (ATS) su obavezni koordinirati odgovarajuću razinu sigurnih i kvalitetnih usluga zračnog prometa, radi sigurnosti zrakoplova u dodijeljenom zračnom prostoru aerodroma.

Ta koordinacija će pokrivati ostale razine koje su u svezi sa sigurnosti, kao što su aeronautičke servisne informacije, usluge zračnog prometa, meteorološkog osiguranja i sigurnosti aerodroma.

d) Uspostaviti sustava upravljanja sigurnosti aerodroma

Članak 63.

Operator je obavezan uspostaviti sustav uprave sigurnosti aerodroma, s opisom strukture i dužnosti organizacije, ovlasti i odgovornosti rukovoditelja organizacione strukture. Sigurnost operacija mora biti uređena na strogo određen način, i treba je poboljšati gdje god je to moguće.

Aerodromski operator je obvezan obvezati sve korisnike aerodroma (uključujući i operatore koji koriste aerodrom kao matičnu luku, agencije za prihvat i otpremu i ostale organizacije koje su neovisne od operatora, a u svezi su sa letovima ili prihvatom zrakoplova), da operiraju sukladno sa zahtjevima koji su u svezi sa sigurnosnim aspektima aerodroma zahtijevanim od strane operatora. Operator je obvezan nadzirati takve operacije.

Aerodromski operator je obvezan zahtijevati od svih korisnika aerodroma kooperativnost u promociji sigurnosti na aerodromu, kao i sigurnom korištenju aerodroma.

Korisnici su obvezni odmah informirati operatora o bilo kakvoj nezgodi, incidentu, kvaru ili greškama koje mogu utjecati na sigurnost.

e) Uspostaviti i provoditi interne provjere i izvještavanje o sigurnosti na aerodromu

Članak 64.

Aerodromski operator je obvezan provoditi provjeru sustava uprave sigurnosti, uključujući i inspekciju opreme i aerodromskih objekata.

Operator je obvezan provoditi eksterne provjere i inspekcije ostalih korisnika aerodroma uključujući operatore koji koriste aerodrom kao matičnu luku, agencije za prihvat i otpremu i ostale organizacije koji borave i rade na aerodromima.

Aerodromski operator je obvezan osigurati da su izvješća o provjerama, uključujući i izvješća na aerodromskim objektima, uslugama i opremi, urađeni od strane odgovarajućih kvalificiranih eksperata za sigurnost.

Aerodromski operator je obvezan čuvati presliku-e izvješća. Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine može tražiti presliku-e izvješća s ciljem pregleda i preporuka.

Izvješća moraju biti potpisana od strane osoba koje su izvršile provjere i inspekcije.

f) Ovlaštenim osobama Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine omogućiti pristup na aerodrom

Članak 65.

Osobe ovlaštene od strane Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine mogu izvršiti inspekciju i testiranja objekata, usluga i opreme, dokumenata i zabilješki operatora, kao i provjeru sustava uprave sigurnosti prije nego je potvrda za aerodrom odobrena ili obnovljena, kao i nakon toga, u bilo koje vrijeme, s ciljem provjere sigurnosti aerodroma.

Aerodromski operator na zahtjev osoblja iz prethodnog stavka je obvezan dozvoliti pristup bilo kojem dijelu aerodroma ili aerodromskog objekta, uključujući opremu, zapise, dokumenta i pristup osoblju aerodroma.

Aerodromski operator je obvezan pružiti pomoć ovlaštenom osoblju Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine u obavljanju aktivnosti koje su u svezi sa pregledom, inspekcijom i testiranjem aerodroma.

g) Ispunjavati obveze obavješćivanja i izvješćivanja

Članak 66.

Operator aerodroma je obvezan pridržavati se uvjeta i rokova kod obavješćivanja i izvješćivanja Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine i Službe kontrole letenja na aerodromu sukladno sa zahtjevima i situacijama.

Aerodromski operator je obavezan kontrolirati sve informacije objavljene u AIP-u Bosne i Hercegovine, njegovim dopunama, amandmanima, NOTAM-e, pred-letne informacije, objave i dostavljene informacije Službi zrakoplovnih informacija Bosne i Hercegovine (AIS).

Operator će obavijestiti Službu zrakoplovnih informacija Bosne i Hercegovine (AIS) o bilo kojoj netačnoj informaciji u podacima koji se odnosi na taj aerodrom.

Operator je obavezan obavijestiti Službu zrakoplovnih informacija Bosne i Hercegovine (AIS) i Direkciju za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine pismenim putem u roku od 10 (deset) dana prije nastupanja bilo kakve promjene na aerodromskim objektima, opremi i razini usluga koja je unaprijed planirana i koja bi vjerovatno utjecala na tačnost informacija sadržanih u AIP-u Bosne i Hercegovine.

Operator je obavezan odmah obavijestiti Službu zrakoplovnih informacija Bosne i Hercegovine (AIS), kontrolu letenja i letačku operativu o bilo kakvim okolnostima za koje operator zna, a kao što su:

- a) prepreke, opstrukcije i opasnosti;
 - 1. bilo kakva projekcija objekta u krugu zone limitirane za prepreke na aerodromu; i
 - 2. postojanje bilo kakvih uvjeta opstrukcije ili opasnosti sa opasnim utjecajem na sigurnost zrakoplovstva na ili u blizini aerodroma;
- b) smanjenje razine usluga na aerodromu koje su navedene u bilo kojoj publikaciji Službe zrakoplovnih informacija Bosne i Hercegovine (AIS-a);
- c) zatvaranja bilo koje zone kretanja na aerodromu; i
- e) ostale situacije koje bi mogle utjecati na sigurnost zrakoplovstva na aerodromu.

Kada za aerodromskog operatora nije izvodljivo da informira kontrolu letenja i letačku operativu o promijenjenim okolnostima na način kako je uobičajno određeno, operator tada mora izravno obavijestiti posade zrakoplova koji bi mogli biti ugroženi utjecajem tih okolnosti.

h) Provoditi posebne inspekcije

Članak 67.

Aerodromski operator je obavezan obaviti inspekciju aerodroma, s ciljem sigurnosti, i to:

- a) nakon nesreće ili incidenta zrakoplova u situacijama propisanim u Dodatku 13. Konvencije o civilnom zrakoplovstvu;
- b) izgradnje ili opravke aerodromskih objekata ili opreme koji su od značaja za sigurnost zračnih operacija;
- c) u bilo koje vrijeme kada su uvjeti na aerodromu takvi da mogu utjecati na sigurnost zrakoplovstva

i) Otklanjanje prepreka sa aerodromskih površina

Članak 68.

Aerodromski operator je obavezan otkloniti sva vozila ili prepreke koje se smatraju opasnim za sigurnost aerodromskih površina.

Vozila ili prepreke na aerodromskim površinama moraju se nalaziti na zato određenim lokacijama uz odgovarajuća odobrenja i pod punom kontrolom.

j) Postavljanje znakova upozoravanja

Član 69.

Kada zrakoplov u niskom letu na ili u blizini aerodroma, ili zrakoplov pri taksiranju može biti opasan po ljude i promet, operator je dužan poduzeti slijedeće mjere:

- a) postaviti znakove upozorenja na bilo koji javni put koji se nalazi u blizini manevarskih površina; ili
- b) obavijestiti mjerodavna tijela koja su odgovorna za postavljanje znakova upozorenja, ukoliko takav javni put nije pod kontrolom operatora.

NADZOR I INSPEKCIJA OPERATORA AERODROMA NAKON IZDAVANJA POTVRDE ZA AERODROM

Članak 70.

Praćenje rada aerodromskog operatora je stalan i neprekidan proces koji je obvezna provoditi Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine i mjerodavne entitetske direkcije putem ovlaštenih inspektora.

Inspeksijski nadzor treba se provoditi sukladno sa Pravilnikom zrakoplovne inspekcije i procedurama inspekcije aerodroma koje donosi Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine. Vrijeme i dinamika inspekcije utvrđuje se godišnjim i periodičnim planovima inspekcije.

Operator aerodroma mora ovlaštenim inspektorima Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine omogućiti neometan pristup aerodromskim objektima, opremi, službama, kao i uvid u sve dokumente i informacije koje su u svezi sa aerodromskim operacijama. Od uvida nisu izuzete i informacije koje su pohranjene u računarskim i drugim sustavima.

Članak 71.

Operator aerodroma obavezan je sačiniti i provoditi interni plan provjere, pregleda i inspekcija na aerodromu kojim trebaju biti obuhvaćeni aerodromski objekti, oprema, službe, operatori i korisnici aerodroma.

Na zahtjev ovlaštenih osoba Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine operator aerodroma je obavezan predložiti plan provođenja inspekcije, pismene zapise o utvrđenom stanju i mjerama koje su poduzete kako bi se eventualni nedostaci otklonili.

SUSPENZIJA I PONIŠTENJE POTVRDE ZA AERODROM

Članak 72.

Ukoliko ovlaštene osobe Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine tijekom nadzora i inspekcije utvrde da se predviđene operacije ne obavljaju sukladno sa valjanim propisima, normama, standardima i utvrđenim procedurama, odnosno da se ne izvode na siguran način, Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine je obvezna poduzeti odgovarajuće mjere u ovisnosti od ozbiljnosti propusta - prekršaja i njegovog utjecaja na sigurnost provođenja operacija.

Članak 73.

Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine će suspendirati (ograničiti) potvrdu za aerodrom ukoliko utvrdi da aerodrom ili njegova organizacija, oprema, objekti i službe nisu sukladne sa valjanim propisima, uvjetima i ograničenjima.

Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine može tražiti od operatora da u određenom vremenskom periodu preduzme mjere za korekciju pod uvjetom da je to izvodivo bez ugrožavanja sigurnosti letenja. Za vrijeme obavljanja korektivnih mjera Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine može propisati ograničenje operacija na aerodromu.

Priloženje o suspenziji može se prenijeti privremeno usmeno ili pismeno putem faksa.

U roku od 3 (tri) dana od priopćenja Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine je obvezna dostaviti pismeno rješenje o suspenziji sa obrazloženjem u kome trebaju biti navedeni razlozi i uvjeti koje operator mora ispuniti da bi mogao nastaviti sa operacijama.

Operator mora u roku od najviše 6 mjeseci od dana stupanja na snagu rješenja o suspenziji izmijeniti i korigirati sve eventualne propuste, kako bi mogao sigurno nastaviti operirati na aerodromu. U slučaju ne ispunjenja potrebnih uvjeta koji su bili razlogom suspenzije, u zadatom roku, Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine će poništiti potvrdu za aerodrom.

STATISTIČKA IZVJEŠĆA

Članak 74.

Aerodromski operator je obvezan slati statistička izvješća Direkciji za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine sukladno proceduri propisanoj u Priručniku za statistiku od strane Međunarodne organizacije za civilno zrakoplovstvo (ICAO dokumentom broj 9060. Manual on the Statistics ICAO Programme).

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 75.

Vlasnici ili korisnici aerodroma iz članka 5. ovoga pravilnika obvezni su u roku od 9 (devet) mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga pravilnika, poduzeti sve potrebne aktivnosti i podnijeti zahtjev za izdavanje potvrde za aerodrom.

Do donošenja ostalih podzakonskih akata kojima će se regulirati ostala pitanja iz područja izdavanja potvrde za aerodrom i rad aerodroma koristit će se propisi koji su na snazi, ukoliko nisu u suprotnosti Zakonom o civilnom zrakoplovstvu i međunarodnim standardima i preporučenoj praksi ICAO za ovo područje.

DODACI

Član 76.

Dodaci uz ovaj pravilnik predstavljaju sastavni dio pravilnika i svaka izmjena i dopuna bilo kojeg dodatka smatra se i izmjenom i dopunom pravilnika.

Dodaci uz ovaj pravilnik numerirani su brojevima i predstavljaju službene tiskanice Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine a označeni su nazivljem kako slijedi:

Dodatak 1. Sadržaj aerodromskog Priručnika

Dodatak 2. Zahtjev za izdavanje potvrde

Dodatak 3. Obrazac o podacima za rukovodeće osoblje

Dodatak 4. Obrazac potvrde za aerodrom za javnu uporabu

Dodatak 4a. Specifikacija uvjeta za korištenje aerodroma sa potvrdom za javnu uporabu

Dodatak 5. Obrazac potvrde za aerodrom za običnu uporabu

Dodatak 5a. Specifikacija uvjeta za korištenje aerodroma sa potvrdom za običnu uporabu

Dodatak 6. Obrazac potvrde aerodroma za privremenu uporabu

Dodatak 6a. Specifikacija uvjeta za korištenje aerodroma sa privremenom potvrdom

Članak 77.

Ovaj pravilnik stupa na snagu 8 (osam) dana od dana donošenja, a objavit će se u "Službenom glasniku BiH" i službenim glasilima entiteta.

Broj 02-292.3 - 1410/04
10. veljače 2005. godine
Sarajevo

Generalni direktor
Đorđe Ratkovića, v. r.

Dodatak br.1

SADRŽAJ AERODROMSKOG PRIRUČNIKA

Operator aerodroma mora osigurati da je Priručnik za aerodrome ovjeren od odgovorne osobe operatora aerodroma, da ima oblik i format za jednostavnu primjenu i da sadrži slijedeće:

DIO 1. - VOĐENJE I KONTROLA AERODROMSKOG PRIRUČNIKA

1.1. Uvod

- a) Namjena priručnika,
- b) Izjava da je priručnik sukladan sa svim valjanim propisima, odredbama i uvjetima za izdavanje potvrde za aerodrom,
- c) Izjava koja će osigurati da će aerodrom, obavljajući operacije polijetanja i slijetanja zrakoplova biti dostupan svima pod jednakim uvjetima,
- d) Izjava da priručnik sadrži operativne naputke kojih se osoblje mora pridržavati,
- e) Popis i kratak opis različitih dijelova, njihov sadržaj, namjena i primjena,
- f) Dostupnost sustava aeronautičkih informacija i objavljenih procedura,
- g) Sustav snimanja-zapisivanja kretanja zrakoplova,
- h) Obveze operatora aerodroma koje su regulirane Pravilnikom o uvjetima i načinu izdavanja potvrde aerodromskog operatora i aerodromskim priručnikom,
- i) Objašnjenje i definicije pojmova i riječi potrebnih za uporabu priručnika.

1.2. Sustav dopuna i izmjena

- a) Distribucija i dostupnost aerodromskog priručnika,
- b) Dopunjavanje i ažuriranje aerodromskog priručnika. Uvjeti u kojima se izvodi, podaci o osobi(ama) koja je odgovorna za izdavanje i unošenje dopuna i izmjena,
- c) Zapis dopuna i izmjena sa nadnevkom unosa i nadnevak početka valjanosti,
- d) Izjava da nisu dopuštene nikakve rukom pisane izmjene i dopune,
- e) Opis načina označavanja stranica i njihov početak valjanosti,
- f) Popis sadržaja na označenim drugim stranicama,
- g) Označavanje promjena (na stranicama teksta i ukoliko je moguće na kartama - shemama i dijagramima),
- h) Privremene ispravke,
- i) Opis sustava raspodjele dopuna i izmjena.

1.3. Izuzeća - olakšice

Ukoliko je operator oslobođen od nekih zahtjeva koja propisuju međunarodni standardi i preporučena praksa Međunarodne organizacije za civilno zrakoplovstvo (navesti inditefikacijski broj izuzeća, nadnevak kada je stupilo na snagu i bilo koji uvjet ili proceduru pod kojom je izuzeće odobreno).

DIO 2. - POJEDINOSTI O LOKACIJI AERODROMA

Opće informacije uključuju:

- a) plan udaljenosti aerodroma od najbližeg grada ili naseljenog područja, i lokaciju bilo kojeg aerodromskog objekta van graničnog pojasa aerodroma;
- b) pojedinosti oko prava svojine lokacije na kojoj se nalazi aerodrom. Ukoliko granice; aerodroma nisu definirane u / ili pojedinim dijelovima dokumenta o pravu svojine; onda je potreban plan vlasništva nad lokacijom koji će pokazivati granični pojas i poziciju aerodroma;
- c) pojedinosti oko registracije aerodromskog poduzeća za obavljanje djelatnosti i ovlasti odgovornih upravljačkih i rukovodnih osoba aerodroma;
- d) plan aerodroma sa objektima za obavljanje operacija uključujući, pojedinosti, kao i lokaciju svakog pojedinog indikatora vjetra;
- e) plan graničnog pojasa aerodroma; i
- f) popis objekata visokogradnje i niskogradnje koji omogućava obavljanje djelatnosti.

Napomena:

Točke iz prethodnog dijela dodatka označene slovima c), d) i e) trebaju biti prikazane na karti - shemi u razmjerama 1: 10.000.

Za točku a) i b) potrebni su adekvatni izvodi i dokazi (imovinsko - pravni, sudski, ovlasti i imenovanja).

DIO 3 - POJEDINOSTI O AERODROMU KOJE MORAJU BITI PRIJAVLJENE U SLUŽBU ZRAKOPLOVNIH INFORMACIJA BOSNE I HERCEGOVINE (AIS)

3.1 Generalne informacije

- a) naziv aerodroma,
- b) lokacija aerodroma,
- c) geografske koordinate referentne točke aerodroma određene na način kako je to definirano u Svjetskom geodetskom sustavu - 1984 (WGS - 84),
- d) nadmorska visina aerodroma i magnetna varijacija,
- e) nadmorska visina svakog praga i magnetne varijacije, nadmorska visina kraja piste i bilo koje više ili niže točke oko piste i najveća nadmorska visina zone dodira kod piste sa preciznim prilazom,
- f) referentna temperatura aerodroma,
- g) detalji o radionavigacionim sredstvima na aerodromu; i
- h) ime, adresa, telefonski brojevi operatora aerodroma, na koje je uvijek dostupan.

3.2 Dimenzije aerodroma i ostale informacije

Generalne informacije uključuju:

- a) uzletno-sletna staza (USS) - položaj, broj, dužina, širina, položaj pragova, nagib, površinski materijal, tip i postojanje slobodne zone od prepreka za USS sa preciznim instrumentalnim prilazom;
 - b) dužina, širina i tip površine proširenja uzletno-sletne staze, sigurne zone kraja USS-a, zaustavnih dijelova uzletno-sletne staze;
 - c) dužina, širina i tip površinskog materijala rulnica;
-

-
- d) tip površinskog materijala platforme i pozicije za parkiranje;
 - e) dužina slobodne zone i profil zemljišta;
 - f) vizualna sredstva za procedure prilaza, tip osvjjetljenja (PAPI/APAPI i T - VASIS/AT-VASIS); označavanje i osvjjetljenje USS-a, rulnica i platforme; ostali vizuelni pokazivači i sredstva za kontrolu na rulnicama (uključujući i pozicije za čekanje na pisti, središnje pozicije za čekanje i zaustavna svjetla) i platformi, lokaciju i tip vizuelnih sredstava sustava navođenja na aerodromu; dostupnost pomoćnog napajanja sustava osvjjetljenja;
 - g) lokaciju i frekvenciju VOR-a na poziciji provjere na aerodromu;
 - h) lokaciju i položaj rulnih staza;
 - i) geografske koordinate svakog praga USS;
 - j) geografske koordinate odgovarajućih točki središnje linije rulnice;
 - k) geografske koordinate svake parking pozicije;
 - l) geografske koordinate i najvišu razinu elevacije značajnih prepreka u zonama prilaza i polijetanja, zonama kruženja, na i u blizini aerodroma.

(Ove informacije najbolje mogu biti prikazane na mapama s obzirom da su iste neophodne za pripremanje i objavljivanje aeronautičkih informacija, kao što je navedeno u Dodatku 4. i 15. Konvencije o civilnom zračnom prometu);

- m) tip sloja površine i nosivost određena korištenjem ACN - PCN metode;
- n) jednu ili više provjera lokacije i elevacije visinomjera na stajanci;
- o) deklarirane distance (TORA, TODA, ASDA i LDA);
- p) plan uklanjanja oštećenih zrakoplova, telefon, fax i elektronička adresa koordinatora za uklanjanje oštećenih zrakoplova na ili u okolinu zona za kretanje; informacije o mogućnostima za uklanjanje, izražene prema najvećem zrakoplovu za kojeg je operator osposobljen da ukloni;i
- q) protupožarna i spasilačka služba: nivo osigurane zaštite, izražen u značenju kategorije usluga koja treba biti sukladna sa najvećim zrakoplovom koji koristi aerodrom i tipu i količini sredstava agencija za gašenje požara dostupnih na aerodromu.

Bitno

Točnost informacija navedenih u dijelu 3. Dodatka na Pravilnik o uvjetima i načinu izdavanja potvrde aerodromskog operatora je od bitnog značaja za sigurnost zrakoplova. Informacije o inženjerskom premjeru i procjenu istih treba dodati ili verifikovati od strane kvalificiranog tehničkog osoblja.

DIO 4. - POJEDINOSTI AERODROMSKIH OPERATIVNIH PROCEDURA I MJERA SIGURNOSTI

4.1 Aerodromska izvješća

Pojedinosti oko procedure pravljenja izvješća o promjenama informacija o aerodromu navedenih u Zrakoplovnim informacijama Bosne i Hercegovine (AIP) i procedura za uvjet izdavanja NOTAM-a uključuju sljedeće:

- a) obavješćavanje Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine o tim promjenama i praćenje - monitoring o izvješćenim promjenama u tijeku i van djelatnog vremena aerodroma;
 - b) imena i uloge osoba koje obavješćavaju o promjenama i njihovi brojevi telefona na koje su dostupni u tijeku i van djelatnog vremena aerodroma; i
-

c) adrese i brojevi telefona dostavljenih od Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine na koje treba poslati izvješće o promjenama.

4.2 Pristup zonama za kretanje na aerodromu

Pojedinosti procedura koje su uspostavljene u koordinaciji sa agencijom zaduženom za preventivu nezakonitog uplitanja u oblast civilnog zrakoplovstva na aerodromu i za prevenciju nezakonitog ulaska osoba, vozila, opreme, životinja i ostalog u zone kretanja na aerodromu, uključuju:

a) uloge aerodromskog operatora, avioprijevoznika, avioprijevoznika koji aerodrom koriste kao matičnu luku, odjela sigurnosti na aerodromu, Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine i ostala državna tijela na ovu temu; i

b) imena i uloge osoblja zaduženog za kontrolu pristupa na aerodrom i brojeve telefona na koje su dostupni za i nakon djelatnog vremena.

4.3 Plan o izvanrednim situacijama na aerodromu

Pojedinosti plana uključuju:

a) plan djelovanja u slučaju izvanrednih situacija na i u blizini aerodroma, uključujući i kvar zrakoplova u letu, požare na objektu; sabotazu, prijetnju bombom (u zrakoplovu ili objektu) nezakonito zauzimanje zrakoplova; incidente na aerodromu pokrivajući mogućnost incidenata "za vrijeme i nakon uzbune";

b) detalje i frekventnost testiranja objekata i opreme aerodroma koji bi bili korišteni u hitnim situacijama;

c) detalje i frekventnost vježbi testiranja plana;

d) popis organizacija, agencija i osoba sa ovlastima koje se nalaze i ne nalaze na aerodromu sa opisom uloga; telefoni, faksovi, elektroničkom poštom i SITA adrese i radiofrekvencije u uredima;

e) uspostavu komiteta aerodroma za hitne situacije / krizne situacije, organizacije obuke i vršenja ostalih priprema za djelovanje u hitnim situacijama; i

f) određivanje odgovorne osobe / tima zaduženih za vođenje svih operacija u hitnim situacijama na licu mjesta.

4.4 Protupožarna i spasilačka služba

Dijelovi objekata, opreme, osoblje i procedure namijenjeni za ispunjavanje uvjeta za protupožarnu i spasilačku službu, kao i imena i uloge osoblja zaduženog za ove službe na aerodromu:

- Propisan postupak o radu vatrogasno - spasilačke službe.

- Propisan postupak o pružanju hitne medicinske pomoći / hitna pomoć.

Bitno

Ove službe trebaju biti na odgovarajući način precizirane u planu aerodroma u izvanrednim situacijama.

4.5 Pregledi zone za kretanja i zone bez prepreka od strane operatora aerodroma

Pojedinosti procedure za preglede uključuje:

a) pripremu za izvršavanje pregleda uključujući mjerenje koeficijenta trenja i količine vode na pisti i rulnicama, za vrijeme i nakon djelatnog vremena aerodromskih operacija;

b) način i sredstva za komuniciranje sa kontrolom leta za vrijeme pregleda;

-
- c) način čuvanja i lokaciju rezultata pregleda;
 - d) frekventnost i točno vrijeme provođenja pregleda;
 - e) listu provjera pregleda;
 - f) način izvješćivanje rezultata pregleda i poduzimanja odgovarajućih koraka za ispravku nekorektnosti; i
 - g) imena i uloge osoba zaduženih za provedbu pregleda, te brojeve telefona na koje su te osobe dostupne u i nakon djelatnog vremena.

4.6 Vizuelna sredstva i elektrifikacijski sustavi

Pojedinosti oko procedure za inspekciju i održavanje aeronautičkih svjetala (uključujući i osvjetljenja prepreka), oznaka, markera i elektrifikacijskih sustava aerodroma, uključuju:

- a) pripremu za izvršavanje inspekcije u i nakon djelatnog vremena i inspeksijsku listu provjere;
- b) način arhiviranja rezultata inspekcije i poduzimanja koraka za ispravku nekorektnosti;
- c) način izvršavanja rutinskog i održavanja u hitnim situacijama;
- d) organiziranje pomoćnog napajanja, ukoliko ima i ukoliko je primjenjivo, pojedinosti za bilo kakve druge metode napajanja u slučaju kvara dijela ili cijelog sustava; i
- e) imena i uloge osoba zaduženih za provedbu inspekcije, te brojeve telefona na koje su te osobe dostupne u i nakon djelatnog vremena.

4.7 Održavanje zone za kretanje

Pojedinosti oko objekata i procedura za održavanje zone za kretanje uključuju:

- a) propisane postupke za održavanje objekata, opreme i instalacija na aerodromu;
- b) procedure za održavanje asfaltiranih površina;
- c) procedure za održavanje neasfaltiranih pisti i rulnica;
- d) procedure za održavanje proširenja piste i rulnica;
- e) procedure za održavanje sustava odvodnjavanja na aerodromu i
- f) procedure za održavanje zona za kretanje u zimskim uvjetima.

4.8 Radovi na aerodromu - sigurnost

Pojedinosti procedure planiranja sigurnog izvođenja građevinskih i radova održavanja (uključujući i radove koji se obavljaju u kratkom vremenskom periodu - radovi na brzini) na i u okolini zone za kretanje, a koji mogu obuhvatiti i zone bez prepreka, uključuju:

- a) procedura načina komunikacije sa kontrolom leta tijekom izvođenja radova;
 - b) imena, brojeve telefona i uloge osoblja i organizacija zaduženih za planiranje i izvođenje radova, kao i održavanje kontakta sa mjerodavnim osobljem tijekom cijelog perioda izvođenja radova;
 - c) imena i brojeve telefona; u i nakon djelatnog vremena, svih operatora koji koriste aerodrom kao matičnu luku, handling agencija i zrakoplovnih prijevoznika koji moraju biti obavješteni o takvim radovima; i
 - d) distributivnu listu plana radova, ukoliko je zahtijevana.
-

4.9 Usluge prihvata i otpreme

- a) popis poslova / usluga koje će obavljati operator aerodroma (Ground Services);
- b) tip najvećeg zrakoplova koji će primati usluge prihvata i otpreme;
- c) procedure propisane za prihvata i otpremu zrakoplova, putnika i robe (Ground Handling Manual);
- d) propisan način obavljanja poslova opterećenja i balansiranja zrakoplova;
- e) popis opreme za prihvata / otpremu zrakoplova, putnika i robe, kao i njihove tehničke karakteristike.

4.10 Upravljanje platformom

Pojedinosti procedure upravljanja platformom uključuju:

- a) koordinaciju između kontrole leta i sektora upravljanja stajankom;
- b) način odabira parking pozicija;
- c) pripreme za startanje motora i izdavanje dozvole za traktor za vuču;
- d) usluge parkera signaliste; i
- e) FOLLOW ME vozila.

4.11 Sigurnosno upravljanje platformom

Procedure osiguravanja sigurnosti na stajanki uključuju:

- a) zaštitu od udara mlaza;
- b) poduzimanje zaštitnih mjera prilikom punjenja zrakoplova gorivom;
- c) metenja stajanke;
- d) čišćenja stajanke;
- e) način izvješćivanja o incidentima i nesrećama na stajanki; i
- f) način procjene pridržavanja sigurnosnih standarda osoblja koje radi na stajanki.

4.12 Kontrola vozila u zračnoj zoni (airside)

Pojedinosti oko procedure kontrole vozila koja operiraju u / i blizini zone za kretanje uključuje:

- a) detalje primjenjivih pravila u prometu (uključujući i ograničenje brzine i način provođenja pravila); i
- b) metod izdavanja vozačkih dozvola za vozila koja operiraju u zoni za kretanje.

4.13 Upravljanje i kontrola opasnosti od divljači

Pojedinosti oko procedure za rad u opasnim situacijama, koje utječu na sigurnost zrakoplova, a izazvane su nazočnošću ptica ili sisara u zoni letenja aerodroma ili zoni za kretanje, uključuju:

- a) procjenjivanje opasnosti od divljači;
 - b) propisan postupak zaštite od ptica i ostalih životinja na aerodromu; i
-

c) imena i uloge osoba zaduženih za kontrolu divljači, i brojevi telefona na koje su dostupni u / i van djelatnog vremena.

4.14 Kontrola prepreka

Pojedinosti oko provođenja procedure za:

- a) nadzor površine bez prepreka i *Mape Tip 1*. za prepreke na površini za polijetanje;
- b) kontrolu prepreka u zoni odgovornosti operatora;
- c) nadzor visine zgrada ili objekata u okvirima granica zone bez prepreka;
- d) nadzor novog razvoja u okolini aerodroma; i
- e) obavještanje Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine o naravi i lokaciji prepreka i svakog naknadnog stavljanja ili uklanjanja prepreka, ukoliko je to potrebno, uključujući i dodavanje u publikacije MS-a Službe zrakoplovnih informacija Bosne i Hercegovine (AIS).

4.15 Uklanjanje oštećenih zrakoplova

Pojedinosti oko procedure za uklanjanje oštećenih zrakoplova na ili u proširenju zone za kretanje uključuju:

- a) uloge aerodromskog operatora i vlasnika potvrde o registraciji zrakoplova;
- b) način obavještanja vlasnika potvrde o registraciji zrakoplova;
- c) način komuniciranja sa kontrolom leta;
- d) vrsta i popis opreme i način angažiranja osoblja za uklanjanje; i
- e) imena, uloge i brojevi telefona osoblja zaduženog za uklanjanje oštećenih zrakoplova.

4.16 Rukovanje opasnim materijama

Pojedinosti oko procedure sigurnog rukovanja i skladištenja opasnih materija na aerodromu, uključuju:

- a) pripremu posebnih zona na aerodromu namijenjenih za skladištenje zapaljivih tekućina (i zrakoplovnog goriva) i ostalih opasnih materija;
- b) propisan način za sigurno rukovanje, skladištenje i prijevoz opasnih materija; i
- c) propisan način snabdijevanja zrakoplova gorivom i mazivom, te manipuliranjem istim.

Bitno

Opasni materijali uključuju zapaljive tekućine i čvrste materijale, korozivne tekućine, plinove pod pritiskom, magnetizirane i radioaktivne materijale. Način rada u slučaju proljevanja opasnih materija bi trebao biti uključen u plan aerodroma u hitnim situacijama.

4.17 Operacije u slučajevima slabe vidljivosti

Pojedinosti oko procedure u slučajevima operacija pri slaboj vidljivosti, uključujući mjerenja i izvještavanja o vizuelnoj vidljivosti na uzletno - sletnoj stazi kako i kad je potrebno, imena i brojeve telefona osoba, u i nakon djelatnog vremena, zaduženih za ova mjerenja i izvještavanja.

4.18 Zaštita lokacija radara i navigacionih sredstava

Pojedinosti procedure zaštite lokacije radara i radio navigaciona sredstva, koja ne smiju biti degradirana, a locirana su na aerodromu uključuju:

-
- a) vrsta, lokacija i karakteristike sredstava;
 - b) kontrolu aktivnosti u okolini radara i navigacionih sredstava;
 - c) održavanje mjesta lokacije; i
 - d) označavanje mjesta znacima opasnosti od radioaktivnih mikrovalova.

Bitno

Pismene procedure za svaku kategoriju, čiste i jasne informacije trebaju uključivati:

- kada, ili u kakvim okolnostima, operativna procedura treba biti aktivirana;
- kako treba biti aktivirana;
- mjere koje treba poduzeti;
- osobe koje te mjere trebaju poduzeti; i
- opremu, i pristup opremi potrebnoj za izvršavanje tih mjera.

Ukoliko bilo koja od procedura definiranih u prethodnom stavku nije primjenjiva ili relevantna, treba navesti razloge za to u dijelu aerodromskog priručnika koji opisuje navedene procedure.

DIO 5 - ORGANIZACIJA I SUSTAV UPRAVLJANJA SIGURNOSTI AERODROMA

1) Administracija aerodroma

Pojedinosti oko administracije aerodroma uključuju:

- a) shemu i opis organizacione strukture aerodroma koja navodi imena i pozicije kjučnog osoblja i njihove odgovornosti;
- b) broj uposlenog osoblja specijaliziranog po organizacijskim cjelinama, stručnoj spremi, radnom iskustvu i posjedovanju licenci kojim se dokazuje da posjeduje dovoljan broj kvalificiranog osoblja sa iskustvom u operacijama i održavanju aerodroma;
- c) ime, poziciju i broj telefona osoba mjerodavnih za aerodromsku sigurnost; i
- d) aerodromske komitete.

2) Sustav upravljanja sigurnosti

Pojedinosti sustava upravljanja sigurnosti uspostavljenog da osigura i pridržavanje svih uvjeta sigurnosti i postizanje stalnog napretka na polju provedbe sigurnosti.

Bitne odlike su:

- a) sigurnosna politika, primjenjiva do sada, u procesu upravljanja sigurnosti i njenoj vezi sa operativnim i procesima održavanja aerodroma;
 - b) struktura ili organizacija SUS-a, uključujući osoblje i način dodjeljivanja individualnih ili grupnih zadataka iz domena sigurnosti;
 - c) strategija i planiranje SUS-a kao što je, određivanje ciljeva pri izvršavanju planova sigurnosti, odabir prioriteta za implementiranje sigurnosti i uspostavljanje okvira kontrole rizika na najmanjoj razini koja je moguća u praksi, imajući uvijek na umu uvjete iz međunarodnih standarda i preporučene prakse u Dijelu I, Dodatka 14 Konvencije o Međunarodnom civilnom zrakoplovstvu, kao i nacionalne regulative, standarde, pravila i naredbe;
-

-
- d) implementaciju SUS-a, uključujući objekte, metode i procedure za razmjenu i protok sigurnosnih poruka, kao i provedbu uvjeta sigurnosti;
 - e) sustav za implementaciju kritičnih djelova sigurnosti koji zahtijevaju veću razinu integriteta uprave sigurnosti (program mjera sigurnosti), i mjera za provedbu;
 - f) mjere promicanja sigurnosti i prevencije od nesreća, kao i sustav kontrole rizika koji uključuje analizu i otklanjanje nesreća, incidenata, pritužbi, mana, nedostataka, protivrječnosti i grešaka, te stalnog nadzora sigurnosti;
 - g) interne sigurnosne procjene i pregled pojedinosti sustava i programa za što kvalitetniju kontrolu sigurnosti;
 - h) sustav za dokumentiranje svih kapaciteta aerodroma u svezi sa sigurnosti, zabilješki operacija i održavanja aerodroma, uključujući informacije o dizajnu i izgradnji aerodroma i osvjetljenja. Sustav bi trebao omogućiti lak pronalazak dosjea uključujući i mape;
 - i) obučavanje i osposobljavanje osoblja, uključujući pregled i procjenu adekvatnosti razine obuke o dužnostima u domenu sigurnosti, i sustava certificiranja testa sposobnosti osoblja; i
 - j) skupljanje i provedba klauzula koje su u svezi sa sigurnosti u domenu radova izgradnje na aerodromu.
-

ZAHTEJEV ZA POTVRDU ZA OPERATORA AERODROMA

A) IZDAVANJE

B) PRODULJENJE

VAŽNO – Prije ispunjavanja tiskanice pažljivo pročitati slijedeći tekst.

- Podnositelju Zajtjeva

Veoma je važno da odgovorite na sva relevantna pitanja , jer će to pomoći pri otklanjanju mogućih problema u procesuiranju vašeg Zajtjeva.

Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine može izdati Potvrdu samo ukoliko utvrdi da i aerodrom i podnositelj Zajtjeva ispunjavaju uvjete koji su u svezi sa sigurnosti s ciljem izdavanja potvrde. Ovaj proces će uključiti inspekciju i procjenu aerodroma naspram međunarodno dogovorenih kriterija koji odgovaraju naravi i opsegu predloženih operacija. Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine također mora utvrditi da je podnositelj zajtjeva kompetentan da osigura operativno sigurnu okolinu za zrakoplove i zračne operacije. Mnoga pitanja iz ove tiskanice nastoje odgovoriti da li se udovoljava takvom operativnom način rada.

1. Sekcija 1. i 2. će osigurati informacije o podnositelju zajtjeva i aerodromu; neki od ovih detalja će biti unesni u potvrdu;
2. Sekcija 3. će osigurati informacije o ključnom osoblju koje ima dužnosti koje su u svezi sa sigurnosti,
3. Sekcija 4. će osigurati detalje o naravi, opsegu i tipu predloženih operacija;
4. Sekcija 5. će osigurati informacije o mjerama koje će omogućiti sigurnost zračnog prostora aerodroma;
5. Sekcije 6. će osigurati i informacije o pravima podnositelja zajtjeva da koristi navedenu lokaciju kao aerodrom i mjere za provedbu kontrole nad aktivnostima koje će se obavljati na tom aerodromu;
6. Sekcija 7. će osigurati informacije na temelju kojih će se procijeniti kategorije koje su u svezi sa procesom izdavanja potvrde;
7. Sekcija 8. se bavi aerodromskim priručnikom koji će biti pregledan od strane Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine kao temeljni pokazatelj kompetentnosti podnositelja zajtjeva da sigurno operira aerodromom.
8. Molimo Vas dobro proučite sekcije 10., 11., i 12.

Molimo Vas da priložite sve potrebne dokumente, dodatke i uplatu prezentirane na kraju ovoga Zajtjeva.

Ne ustručavajte se kontaktirati na **#033 251 352** ukoliko imate poteškoća pri ispunjavanju ove tiskanice. Zajtjev sa svim potrebnim dokumentima i dodacima možete dostaviti osobno ili putem poštom na adresu: Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine, Fehima Ef. Čurčića br. 6, Sarajevo
S poštovanjem,

SEKTOR ZA REGULATIVU BHDCA

Dodatak br. 2.

1. PODACI O PODNOSITELJU ZAHTIJEVA (neophodni za upisivanje u Potvrdu)

Bitno:

(1) Vlasnik Potvrde može biti pravna ili fizička osoba. Ukoliko su ovlašteni skupina ili klub, a ne poduzeće, ime(na) osobe(a) vlasnika Potvrde koji je/su zadužen(i) za provedbu uvjeta navedenih u Potvrdi.

(2) Gdje se radi o podnositelju Zajtjeva kao pojedincu, mora biti priložen životopis zajedno sa Zajtjevom.

1.1 Puno ime i prezime podnositelja

1.2 Adresa podnositelja:

1.3 Broj telefona:

1.4 Broj faksa:

1.5 Elektronička adresa:

2. PODACI O AERODROMU (neophodni za upisivanje u potvrdu)

2.1 Predloženo ime aerodroma:

2.2 Adresa aerodroma:

2.3 Broj telefona:

2.4 Broj faksa:

2.5 Pozicija aerodroma u ovisnosti
od najbližeg grada:

2.6 Geografske koordinate
referentne točke:

2.7 Temeljne smjernice o
Standardima iz WGS 84:

3. RUKOVODEĆE OSOBLJE UPRAVE

ISPUNITI SAMO ZA SLUČAJ KADA JE PODNOSITELJ KOMPANIJA ILI PODUZEĆE

3.1 Predsjednik Upravnog – nadzornog odbora:

Ime:

Broj telefona:

3.2 Izvršni Direktor (ime osobe ukoliko je različita od gore navedene osobe):

Ime:

Broj telefona:

OBAVEZNO ISPUNITI – VRIJEDI ZA SVE PODNOSITELJE ZAHTJEVA

3.3 Osoba zadužena za svakodnevne operacije na aerodromu:

(Molimo priložite popunjenu tiskanicu u dodatku 3.)

Ime:

Status:

Broj telefona:

3.4 Osoba zadužena za sigurnost aerodroma (ukoliko je različita od navedenog u 3.3):

(Molimo priložite popunjenu tiskanicu u dodatku 3.)

Ime:

Status:

Broj telefona:

3.5 Osoba zadužena za kontrolu svakodnevnih operacija Vatrogasno-spasilačkoj službi:

(Molimo priložite popunjenu tiskanicu u dodatku 3.)

Ime:

Status:

Broj telefona:

3.6 Pružatelj usluga Kontrole Letenja

Ime:

Adresa:

4. AKTIVNOSTI NA AERODROMU

4.1 Vrijeme za koje se traži potvrda.

4.2 Da li tražite potvrdu za javnu uporabu
kako je definirano u članku 14. Zakona o zrakoplovstvu BiH ?

DA NE

4.3 Da li tražite potvrdu za običnu upotrebu aerodroma ?

DA NE

4.4 Da li tražite privremenu potvrdu za aerodrom ?

DA NE

4.5 Da li se traži potvrda za noćne operacije ?

DA NE

4.6 Ukoliko aerodromu ne bude izdata potvrda za operacije noću,
da li ima namjeru postaviti aeronautička svjetla?

DA NE

4.7 Ukoliko su odgovori na 4.5 i 4.6 DA, zahtijevati će se postavljanje aeronautičkih svjetala.
Molimo navedite detalje o predloženoj rasvjeti.

Obrazloženje:

4.8 Molimo navedite detalje o drugim predloženim aktivnostima koje se mogu obavljati na aerodromima kojima nije izdata potvrda (npr. jedriličarstvo, padobranstvo, mikroletovi):

--

4.9 Klasifikacija zrakoplova koji će operirati na aerodromu (zrakoplovi i helikopteri):

--

4.10 Tip i ukupna maksimalna odobrena težina najtežeg zrakoplova na letovima s ciljem javnog prijevoza putnika ili davanja instruktorska letenja koji se očekuje da će biti korišten na aerodromu, uključujući njegovu ukupnu dužinu i maksimalnu širinu trupa.

	JAVNI PROMET PUTNIKA	INSTRUKCIJE LETENJA
TIP		
TEŽINA		
DUŽINA		
ŠIRINA		

4.11 Očekivani prosjek broja operacija zrakoplova navedenog u 4.10 u tijeku tri najopterećenija mjeseca u godini (jedna operacija podrazumijeva jedno polijetanje i jedno slijetanje).

	JAVNI PROMET PUTNIKA	INSTRUKCIJE LETENJA
TIP		
OPERACIJE		

5. AERODROMSKE USLUGE

Od niže navedenog, koje će stavke biti osigurane:

- (a) Služba kontrole letenja sa licenciranim kontrolorima ? DA NE
- (b) Služba informacija o letovima na aerodromu ? DA NE
- (c) Služba prihvata i otpreme zrakoplova, putnika i prtljaga ? DA NE
- (d) Kargo služba ? DA NE

6. UPRAVLJANJE AERODROMOM

Da li ste vi vlasnik aerodroma? DA NE

Da li ste vi korisnik aerodroma? DA NE

UKOLIKO NE – Molimo navedite:

- 6.1 Detalji o pravima raspolaganja aerodromske lokacije (posebno pravni status i imovinsko pravni odnosi):

--

- 6.2 Period za koji raspolazete tim pravima, uključujući vrijeme trajanja:

OD	DO	VRIJEME TRAJANJA

- 6.3 Ime i adresa vlasnika ili ime osobe koja je iznajmila zemljište, a čija dozvola je dobijena da bi se lokacija koristila kao aerodrom.

--

6.4 Da li postoje javna ili privatna prava na ili u okolini predložene lokacije za aerodrom? DA NE

6.5 Ukoliko postoje, da li bi korištenje lokacije za aerodrom bilo u koliziji sa takvim pravima? DA NE

6.6 Ukoliko postoji rizik o koliziji sa tim pravima, da li je ostvaren neki vid dogovora sa vlasnikom tih prava oko korištenja lokacije za aerodrom? DA NE

6.7 Ukoliko je dogovor postignut, molimo navedite detalje o istom:

6.8 Da li imate kompletnu kontrolu nad svim zrakoplovnim operacijama na aerodromu? DA NE

Ukoliko je odgovor NE, molimo navedite detalje o prirodi zrakoplovnih operacija van vaše kontrole i osobu koja ima pod svojom kontrolom te operacije.

6.9 Da li je lokalnim vlastima (općini-gradu) dostavljena mapa ili nputak koji pokazuje visinu iznad koje se ne bi smjelo graditi u okolini aerodroma? DA NE

7. PROMETNO OPTEREĆENJE

Molimo da uporedo dole navedenim težinama zrakoplova označite odgovarajuće za vaš aerodrom, ukupan broj operacija zrakoplova u toj kategoriji koje očekujete u tijeku 3. najprometnija mjeseca u godini počevši od 01. Srpnja tekuće godine, a koji lete s ciljem javnog prometa putnika ili instruktorskih letova ili oboje.

Bitno – Neophodna brojka je kombinirani zbroj za 3. najprometnija mjeseca u slijedu, a svako polijetanje i slijetanje je jedna operacija.

KATEGORIJA (u odnosu na težinu zrakoplova)

Broj operacija

7.1 a) avion čija težina ne prelazi 2370 kg.

b) avion čija težina prelazi 2370 kg.

8. AERODROMSKI PRIRUČNIK

8.1 Da li je aerodromski priručnik dostavljen uz ovaj zahtjev ?

DA

NE

8.2 Ukoliko nije, molimo navedite kada se očekuje dostavljanje istog u Direkciju za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine.

Bitno Neće biti pokrenut postupak za utvrđivanje uvjeta za izdavanje Potvrde za aerodrom dok aerodromski priručnik ne bude dostavljen u Direkciju za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine.

9. OSTALI KOMENTARI

10. DODATCI

- Original i jedan preslik Aerodromskog priručnika.
- Preslik uplatnice o uplati naknade za izdavanja potvrde.
- Podaci o rukovodećem osoblju, prema obrascu u dodatku broj: 3.

11. NAPOMENA

- Zahtjev za prvo izdavanje aerodromske potvrde se podnosi 90 (devedeset) dana prije početka planiranih operacija.
- Zahtjev za produljenje, prijenos ili otkazivanje aerodromske potvrde se podnosi najmanje 60 (šezdeset) dana prije isteka valjanosti.
- Zahtjev za izmjenu (dopunu) aerodromske potvrde se podnosi najmanje 30 (trideset) dana prije izmjene (dopune).

12. IZJAVA

Izjavljujem da su sve navedene informacije točne u svakom pogledu i da niti jedna bitna informacija nije uskraćena.

Izvršit ću plaćanje svih neophodnih troškova Direkciji za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine koji su u svezi sa procesom izdavanja potvrde za aerodrom.

Bitno – Smatrat će se prekršajem svaka neistinita prezentacija u svrhe obmanjivanja radi dobijanja odobrenja, izdavanja, obnavljanja ili mjenjanja Potvrde za aerodrom.

Potpis podnosioca zahtjeva Nadnevak:
(ili ovlaštenog predstavnika)

Ime i Prezime
(velikim tiskanim slovima)

Dužnost

Podaci o rukovodećem osoblju za koje se zahtijeva suglasnost:

(Details of Management Personnel required):

1. Ime:

(Name):

2. Pozicija:

(Position):

3. Kvalifikacije značajne za točku 2. – poziciju:

(Qualifications relevant to the item (2) position):

4. Radno iskustvo značajno za točku 2. – poziciju:

(Work Experience relevant to the item (2) position):

Potpis:
(Signature):

Nadnevak:
(Date):

Molimo Vas da popunjen obrazac pošaljete poštom na adresu Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine ili dostaviti uz zahtjev:

(On completion, please send this form under confidential cover to the BH DCA):

Organizacija:
(Organization):

Popunjava Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine

(BH DCA use only)

Ime i potpis ovlaštene osobe Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine za obradu zahtjeva.

(Name and signature of authorized BH DCA staff member accepting this person):

Potpis:
(Signature):

Nadnevak:
(Date):

Ime:
(Name):

Odjel:
(Office):

BOSNA I HERCEGOVINA
Ministarstvo komunikacija i prometa
Direkcija za civilno zrakoplovstvo

BOSNIA AND HERZEGOVINA
Ministry of Communications and Transport
Directorate of Civil Aviation

BOSNA I HERCEGOVINA
BOSNIA AND HERZEGOVINA

POTVRDA ZA AERODROM ZA JAVNU UPORABU
CERTIFICATE OF AERODROME
FOR PUBLIC USE

No: XXX

Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine ovim potvrđuje da je
On behalf of the BH DCA it is hereby certified that

[AERODROM]

[Adresa]

zadovoljio zahtjeve propisane Zakonom o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine i odgovarajućim podzakonskim aktima i da je utvrđena sposobnost za izvođenje operacija na aerodromu za javni promet, pod uvjetima navedenim u specifikaciji operacija.

has satisfied the Operator Certification requirements prescribed in Civil Aviation Law of Bosnia and Herzegovina and applicable national legislation and has been found competent to conduct operation on the aerodrom for publik use, subject to the conditions of the attached Operations Specifications.

Ova potvrda nije prenosiva i ukoliko se ne suspendira, ostaje valjana do [dan/mjesec(njčima) godine(brojka)].

This Certificate is not transferable and unless sooner suspended, shall continue in effect until [day/month (in words) of year (in figures)]

Izdano u:

Nadnevak:

.....

Potpis:.....

Ime:

Dužnost:

M.P

SPECIFIKACIJA UVJETA ZA KORIŠTENJE
AERODROMA SA POTVRDOM ZA JAVNU UPORABU

(Naziv aerodroma)

Sukladno sa odredbama članka 14. Zakona o zrakoplovstvu BiH ("Službeni glasnik BiH" broj 02/04) i Pravilnika o načinu i uvjetima izdavanja potvrde za aerodrom. Direkcija za civilno zrakoplovstvo BiH izdaje potvrdu za aerodrom, koji će biti korišten kao mjesto poletanja i sletanja zrakoplova maksimalne dozvoljene težine _____ i dužine _____, koji se koriste s ciljem javnog prometa putnika i roba ili s ciljem davanja instrukcija letenja za osposobljavanje profesionalnog letačkog osoblja i sticanja ovlaštenja pod sljedećim uvjetima:

a) **STANDARDNI UVJETI:**

1. Aerodromu je izdata potvrda za javnu uporabu i u tijeku otvorenosti za poletanje i sletanje zrakoplova, biti će dostupan svim korisnicima pod istim uvjetima;
2. Aerodrom se može koristiti samo pod uvjetima izdavanja aerodromske potvrde, i standardima, praksi i procedurama odobrenim u aerodromskom priručniku;
3. Nijedan zrakoplov ne može poletjeti ili sletjeti na aerodrom ukoliko odgovarajuće vatrogasno – spasilačka i medicinska služba, kao i oprema za prihvata i opsluživanje takvog zrakoplova nije spremna. Sve navedene usluge i oprema će biti spremni za djelovanje za vrijeme otvorenosti aerodroma;
4. Aerodromu je izdata potvrda za poletanje i sletanje noću. Sustav svjetala koji odgovara kategoriji USS će biti stalno u uporabi za vrijeme operacija noću, osiguravajući da manji kvarovi, koji ne ugrožavaju sigurnosti operacija neće utjecati na poletanje i sletanje zrakoplova;
5. Promjene u fizičkim karakteristikama aerodroma, uključujući, i izgradnju novih objekata, odnosno dograđivanje postojećih ili promjene vizuelne navigacije nemogu biti obavljene bez predhodnog konzultiranja i odobrenja od strane Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine;
6. Vlasnik potvrde će što je prije moguće izvijestiti Direkciju za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine o promjenama koje su u svezi sa aerodromom kao što su promjene materijala na manevarskim površinama i promjenama karakteristike prepreka u zonama prilaza i poletanja i kruženja i dr;
7. Bilo kakvo javno pravo prolaska ispod ili pored zone za sletanje mora biti adekvatno označeno znacima upozorenja od opasnosti zrakoplova;
8. Aerodrom će biti dostupan za poletanje i sletanje u vremenu otvorenosti i ne može biti otvoren van tog vremena, osim ukoliko mu sukladno sa i pod uvjetima navedenim u određenim aranžmanima ne bude odobrena dostupnost van određenog vremena.
9. Bez obzira na odredbu točke 1. dodatka 4.a. ovom potvrdom nemože se omogućiti drugim osobama da koriste aerodrom bez suglasnosti vlasnika potvrde.

b) **DOPUNSKI UVJETI I OGRANIČENJA**

1. Dopunski uvjeti:

2. Ograničenja:

Izdato u _____

Generalni direktor

Nadnevak _____

MP

BOSNA I HERCEGOVINA
Ministarstvo komunikacija i prometa
Direkcija za civilno zrakoplovstvo

Dodatak br. 5.
BOSNIA AND HERZEGOVINA
Ministry of Communications and Transport
Directorate of Civil Aviation

BOSNA I HERCEGOVINA
BOSNIA AND HERZEGOVINA

POTVRDA ZA AERODROM ZA OBIČNU
UPORABU
CERTIFICATE OF AERODROME
FOR ORDINARY USE

No: XXX

Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine ovim potvrđuje da je
On behalf of the BH DCA it is hereby certified that

[AERODROM]

[Adresa]

zadovoljio zahtjeve propisane Zakonom o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine i odgovarajućim podzakonskim aktima i da je utvrđena sposobnost za izvođenje operacija na aerodromu za javni promet, pod uvjetima navedenim u specifikaciji operacija.

has satisfied the Operator Certification requirements prescribed in Civil Aviation Law of Bosnia and Herzegovina and applicable national legislation and has been found competent to conduct operation on the aerodrom for publik use, subject to the conditions of the attached Operations Specifications.

Ova potvrda nije prenosiva i ukoliko se ne suspendira, ostaje valjana do [dan/mjesec(riječima) godine(brojkama)].

This Certificate is not transferable and unless sooner suspended, shall continue in effect until [day/month (in words) of year (in figures)]

Izdano u:

Nadnevak:

.....

Potpis:.....

Ime:

Dužnost:

M.P

SPECIFIKACIJA UVJETA ZA KORIŠTENJE
AERODROMA SA POTVRDOM ZA OBIČNU UPORABU

(Naziv aerodroma)

Sukladno sa odredbama članka 14. Zakona o zrakoplovstvu BiH ("Službeni glasnik BiH" broj 02/04) i Pravilnika o načinu i uvjetima izdavanja potvrde za aerodrom Direkcija za civilno zrakoplovstvo BiH izdaje potvrdu za aerodrom, koji će biti korišten kao mjesto poletanja i sletanja zrakoplova maksimalne dozvoljene težine _____ i dužine _____, koji se koriste s ciljem javnog prometa putnika i roba ili s ciljem davanja instrukcija letenja za osposobljavanje profesionalnog letačkog osoblja i sticanja ovlaštenja pod sljedećim uvjetima:

a) **STANDARDNI UVJETI:**

1. Aerodromu je izdata potvrda samo za korištenje od strane vlasnika potvrde ili osoba koje on ovlasti;
2. Aerodrom se može koristiti samo pod uvjetima izdavanja aerodromske potvrde, i standardima, praksi i procedurama odobrenim u aerodromskom priručniku;
3. Nijedan zrakoplov ne može poletjeti ili sletjeti na aerodrom ako odgovarajuće vatrogasno – spasilačka i medicinska služba, kao i oprema za prihvata i opsluživanje takvog zrakoplova nije spremna. Sve navedene usluge i oprema će biti spremni za djelovanje za vrijeme otvorenosti aerodroma;
4. Promjene u fizičkim karakteristikama aerodroma, uključujući, i izgradnju novih objekata, odnosno dograđivanje postojećih ili promjene vizuelne navigacije nemogu biti obavljene bez predhodnog konzultiranja i odobrenja od strane Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine;
5. Vlasnik potvrde će što je prije moguće izvijestiti Direkciju za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine o promjenama koje su u svezi sa aerodromom kao što su promjene materijala na manevarskim površinama i promjenama karakteristike prepreka u zonama prilaza i poletanja i kruženja i dr;

Za noćne operacije:

6. Aerodromu je izdata potvrda za poletanje i sletanje noću. Sustav svjetala koji odgovara kategoriji PSS će biti stalno u uporabi za vrijeme operacija noću, osiguravajući da manji kvarovi, koji ne ugrožavaju sigurnosti operacija neće utjecati na poletanje i sletanje zrakoplova;

Samo za dnevne operacije:

7. Aerodromu nije izdata potvrda za polijetanje i slijetanje noću; i
8. Bilo kakvo javno pravo prolaska ispod ili pored zone za sletanje mora biti adekvatno označeno znacima upozorenja od opasnosti zrakoplova;

b) **DOPUNSKI UVJETI I OGRANIČENJA**

3. Dopunski uvjeti:

4. Ograničenja:

Izdato u _____

Generalni direktor

Nadnevak _____

MP

BOSNA I HERCEGOVINA
BOSNIA AND HERZEGOVINA

PRIVREMENA POTVRDA
ZA AERODROM
TEMPORARY AERODROME CERTIFICATE

No: XXX

Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine ovim potvrđuje da je
On behalf of the BH DCA it is hereby certified that

[AERODROM]

[Adresa]

zadovoljio zahtjeve propisane Zakonom o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine i odgovarajućim podzakonskim aktima i da je utvrđena sposobnost za izvođenje operacija na aerodromu za javni promet, pod uvjetima navedenim u specifikaciji operacija.

has satisfied the Operator Certification requirements prescribed in Civil Aviation Law of Bosnia and Herzegovina and applicable national legislation and has been found competent to conduct operation on the aerodrom for publik use, subject to the conditions of the attached Operations Specifications.

Ova potvrda nije prenosiva i ukoliko se ne suspendira, ostaje valjana do [dan/mjesec(riječima) godine(brojkama)].

This Certificate is not transferable and unless sooner suspended, shall continue in effect until [day/month (in words) of year (in figures)]

Izdano u:

Nadnevak:

.....

Potpis:

Ime:

Dužnost:

M.P

**SPECIFIKACIJA UVJETA ZA KORIŠTENJE
AERODROMA SA POTVRDOM ZA PRIVREMENU UPORABU**

(Naziv aerodroma)

Sukladno sa odredbama članka 14. Zakona o zrakoplovstvu BiH ("Službeni glasnik BiH" broj 02/04) i Pravilnika o načinu i uvjetima izdavanja potvrde za aerodrom. Direkcija za civilno zrakoplovstvo BiH izdaje potvrdu za aerodrom, koji će biti korišten kao mjesto poletanja i sletanja zrakoplova maksimalne dozvoljene težine _____ i dužine _____, koji se koriste s ciljem javnog prometa putnika i roba ili s ciljem davanja instrukcija letenja za osposobljavanje profesionalnog letačkog osoblja i sticanja ovlaštenja pod sljedećim uvjetima:

a) STANDARDNI UVJETI:

1. Aerodromu je izdata potvrda samo za korištenje od strane vlasnika potvrde ili osoba koje on posebno ovlasti;
2. Aerodrom se može koristiti samo pod uvjetima izdavanja privremene aerodromske potvrde, i privremeno odobrenih operativnih procedura;
3. Nijedan zrakoplov ne može poletjeti ili sletjeti na aerodrom ako odgovarajuće vatrogasno – spasilačka i medicinska služba, kao i oprema za prihvata i opsluživanje takvog zrakoplova nije spremna. Sve navedene usluge i oprema će biti spremni za djelovanje za vrijeme otvorenosti aerodroma;
4. Promjene u fizičkim karakteristikama aerodroma, uključujući, i izgradnju novih objekata, odnosno dograđivanje postojećih ili promjene vizuelne navigacije nemogu biti izvršeni bez predhodnog konzultiranja i odobrenja Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine;
5. Bilo kakvo javno pravo prolaska ispod ili pored zone za sletanje mora biti adekvatno označeno znacima upozorenja od opasnosti zrakoplova;
6. Vlasnik potvrde će što je prije moguće izvijestiti Direkciju za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine o promjenama koje su u svezi sa aerodromom kao što su promjene materijala na manevarskim površinama i promjenama karakteristike prepreka u zonama prilaza i poletanja i kruženja i dr;
7. Aerodromu nije izdata potvrda za polijetanje i slijetanje noću; i
8. Aerodromu će biti dostupan za poletanje i sletanje u vremenu otvorenosti i ne može biti otvoren van tog vremena, osim ukoliko mu sukladno sa i pod uvjetima navedenim u određenim aranžmanima ne bude odobrena dostupnost van određenog vremena.

b) DOPUNSKI UVJETI I OGRANIČENJA

5. Dopunski uvjeti:

6. Ograničenja:

Izdato u _____

Generalni direktor

Nadnevak _____

MP